ANUL X No. 2922 | Ediția de seară | DUMINICA 24 AUGUST, 1897

Abonamente
Incep la 1 și 15 ale fie-căreĭ lunĭ și se plătesc înainte:
Un an in țară 30 leĭ; in-străinătate 50 leĭ
Șase lunĭ 15 „ „ 25 „
Treĭ lunĭ 8 „ „ 13 „
Numărul 10 banĭ
In străinătate 15 banĭ

Adevĕrul

Să te ferești Romîne de cuiŭ strein în casă
V. Alexandri.

Anunciurĭ
Se primesc direct la Administrația ziaruluĭ
Linia pagina VI-a . . . . leĭ 0.50 banĭ
„ „ V-a . . . . „ 2. „
„ „ IV-a . . . . „ 2. „
La un mare număr de liniĭ se fac reducțiĭ din tarif
Numărul 10 banĭ
Un număr vechiŭ 20 banĭ

Redacția PASAGIUL BĂNCEĬ NAȚIONALE (TELEFON No. 25).
Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ
Administrația PASAGIUL BĂNCEĬ NAȚIONALE (TELEFON No. 25).

Dreptate! Dreptate!

Șase paginĭ
la fie-care ediție

Dreptate! Dreptate!

Unde o să ajungem? Prevedem momentul cînd lumea exasperată va înceta să maĭ respecte legile și va urma exemplul acelora carĭ, însărcinațĭ cu paza lor, daŭ exemplul celor maĭ flagrante călcărĭ de legĭ.

In cîte-va zile s'aŭ întîmplat atîtea neomeniĭ că ne îngrozim noĭ înșine. A venit întîĭ cazul luĭ Tudor David. Deja de două zile opiniunea publică este alarmată, toată lumea vestejește purtarea autorităților, fie-care compătimește pe nenorocitul tînăr, victima militarizmuluĭ și a administrațieĭ locale. Am primit la redacție vizitele polițaĭuluĭ Cîmpeanu și a aghiotantuluĭ Stănescu carĭ neagă faptele, pe carĭ de față cu dînșiĭ, le afirmă categoric victima. Ambilor le-am spus că noĭ voim lumină, că, dacă nu sînt vinovațĭ, nu aŭ de cît să ceară anchetă. Pînă acuma, la ministerul de interne și la cel de războiŭ, nu s'a făcut nimic în această privință. Cine știe, dacă ceĭ de sus se vor mișca și dacă glasul nostru va fi auzit? Cine știe dacă anchetele, ce se vor numi, nu vor fi orînduite tocmaĭ pentru a cocoloși lucrurile? Cine știe dacă mîĭne foile guvernamentale nu ne vor acuza tot pe noĭ, că am calomniat lumea? Cine știe dacă nu ni se va afirma că starea deplorabilă a luĭ David Tudor se datorește altor cauze și că n'a suferit absolut nimica? Totul este posibil la D-zeŭ și în țara romînească.

De abĭa am scris trista poveste a vizitiuluĭ din Cîmpu-Lung, cînd o altă neomenie se descopere. Un sergent bolnav de febră tifoidă, este așa de părintește tratat de doctorul închisoareĭ militare, că după cîte-va zile expiră în cele maĭ teribile suferințe. Medicul, crezînd că are a face cu un simulant, ĭ-a dat să bea, ca intrare în materie, o oribilă micstură care l'a trimes pe lumea cea-l'altă. O anchetă doctoricească, *dar militară*, s'a numit și trista experiență ne spune că rezultatul va fi zdrobitor... pentru cel mort. Probabil că tot el va fi învinovățit că a calomniat pe un superior conștiincĭos și savant.

Erĭ seară la o secție un factor poștal a fost măcelărit. Ziariștiĭ carĭ l'aŭ văzut s'aŭ îngrozit de starea mizerabilă în care era victima. Cine știe dacă cel vinovat îșĭ va lua pedeapsa? Probabil că un comisar atît de *energic*, care știe să liniștească lucrurile, va trebui să fie înaintat și poate decorat.

Și cu toate acestea, nicĭ odată maĭ mult ca acuma, lumea întreagă cere dreptate. E poate ultimul strigăt al disperăreĭ, este cea de pe urmă încercare. Cînd nicĭ de astă dată nu se va face dreptate, cetățeniĭ șĭ-or face-o singurĭ. Unde se va găsi Curtea cu jurĭ care să osîndească pe un Tudor David, cînd șĭ-ar răzbuna asupra călăilor săĭ; carĭ vor fi jurațiĭ atît de orbițĭ carĭ să condamne pe muma nenorocituluĭ Godeanu, cînd ar împușca fără de milă pe acela care n'a avut inimă de tinerețea fiuluĭ eĭ și l'a trimis pe cea-l'altă lume? Vrea guvernul să ajungem în această stare de luptă dintre om și om? Atuncĭ să urmeze înainte calea începută, să fabriceze înainte mușamale și să fie sigur că vom ajunge în halul Spanieĭ, unde Canovas a plătit scump chipul sălbatic cu care s'a purtat cu prizonieriĭ politicĭ.

Dreptate, dreptate! cere și strigă lumea din toate părțile. Dați-ne dreptate, Domnilor guvernanțĭ, ca să nu fim silițĭ să ne-o facem noĭ înșine.

Const. Mille

SATIRA ZILEI

Cine a început

Presa discută cu seriozitate cestiunea Madameĭ Marinoiu din Odobeștĭ, care s'a apucat de a marinat pe o bunătate de supleant. Șarada e aceasta: *cine a început să facă baĭe?* Supleantul Lahovary pretinde că el era în baĭe deja, cînd Madam Marinoiu a venit să-l privească giugiulind perfida undă, pe cînd D-na cu pricina, care este acuzată că a arătat magistratuluĭ ceva care nu se arată de cît bărbatuluĭ saŭ amantuluĭ, pretinde că, D-sa a fost surprinsă în gîrlă de indiscretul interpret al legeĭ.

Orĭ cum ar fi, prea multă gălăgie pentru o simplă baĭe. Să-l trimeată ministrul pe D. supleant direct la baĭe și să isprăvească cu această daraveră puțin mirositoare.

Periplizov.

Mircea Dellamare

Dăm acĭ portretul D-luĭ Mircea Del'amare. D-sa este originar din Banat. A fost maĭ mult timp redactor la „Dreptatea“ din Temișioara, în care calitate s'a pus răŭ cu guvernul unguresc, a fost condamnat de justiția maghiară și a căutat azil și refugiŭ în Romînia.

Izbucnind războiul greco-turc, D. Mircea Cîmpeanu—acesta e numele săŭ adevărat—a plecat în Grecia și s'a înrolat ca șef al serviciuluĭ sanitar în corpul Garibaldienilor care a fost trimes pe cîmpul de luptă din Epir. De acĭ a trimes dărĭ de seamă pentru ziarul nostru.

Acum D. Dellamare se află în Italia, unde poliția, după cererea guvernuluĭ maghĭar, l-a arestat. De-o-cam-dată Italia nu l-a extrădat pe D. Dellamare. Ungurii pun însă marĭ stăruințe pe lîngă guvernul italian, pentru ca să obție extrădarea luĭ.

Inst.

Țarul și Polonia

Vizita țaruluĭ.—Poporul polon.—Ziarele polaneze și vizita.

De cîte-va zile țarul și țarina se află la Varșovia, în Polonia. De cînd e împărat al tuturor Rușilor, adică de aproape treĭ anĭ, țarul n'a călcat încă pe pămînt polon. Acum însă este primit cu multă paradă și cu mare zgomot: burghezia polonă a înțeles că a trecut vremea iluziunilor și că o împăcare cu Rusia nu poate de cît să'ĭ folosească. De aceea burghezia polonă înființează azilurĭ carĭ să poarte numele țaruluĭ, organizează marĭ sărbărĭ și a pregătit o splendidă primire pereche imperiale.

*

Dar și țarul se vede că vroĭește să schimbe politica față cu Poloniĭ. Aceasta se poate constata: 1) din faptul că guvernul rusesc a autorizat să se facă o colecțiune pentru ca să se poată ridica o statuĭe mareluĭ scriitor Adam Miczkiewicĭ, 2) din faptul că s'a permis ziaruluĭ polonez „Kraj“, ce apare în St. Petersburg, ca să publice programul Polonilor.

*

După acest ziar, ale căruĭa articole trec sub o cenzură maĭ severă, de cît aceea la care e supusă presa rusească, programul Polonezilor cere ca să se dea putința poporuluĭ polon de a'șĭ putea cultiva, nederanjat de nimenĭ, limba, obiceĭurile și religia. După cît se vede programul cere destul de mult și dacă țarul și guvernul rusesc sînt hotărîțĭ să'l respecteze, aceasta însamnă că sînt hotărîțĭ să schimbe cu totul vechea politică a Rusieĭ față cu Poloniĭ.

*

De altmintrelea toate ziarele poloneze privesc vizita țaruluĭ în Polonia, ca începutul uneĭ ere de împăcare completă între Polonia și Rusia. Ni se va obiecta că, avînd în vedere cenzura, ziarele poloneze nu puteaŭ scrie alt-ceva. Această obiecție însă nu e fondată, de oare ce ziarele poloneze ar putea să tacă, dacă nu chiar să atace pe țar în acea formă specială rusească, despre care noĭ maĭ că nu ne putem da seamă.

*

Multă senzație a produs o scrisoare a cunoscutuluĭ literat polon Boleslaw Pruss, prin care acesta cere compatrioților săĭ ca să se împace cu Rusia și să se ferească de iluziunĭ. Ziarul din Varșovia „Niva“ scrie că Poloniĭ răsplătesc dragostea cu dragoste și că țarul poate decĭ fi convins că va fi înconjurat de Polonĭ ce 'l iubesc.

Gal.

Vederi din țară

Lacul Sărat. *[Stațiunea trăsurilor).*
— după o schiță originală a D-luĭ prof. Thomaide —

O anchetă

Am spus că erĭ s'a prezentat în redacția Adevĕruluĭ *D. Cîmpeanu, polițaiul din Tîrgoviște, la care nenorocitul Tudor David susține că a fost servitor și că, pentru a nu-ĭ plăti leafa, l'a trimes ca dezertor la Teleorman.*

D. Cîmpeanu susține că nicĭ nu cunoaște pe Tudor David și ne-a cerut o rectificare. Noĭ ĭ-am spus că, față cu declarațiile categorice ale victimeĭ, nu putem da nicĭ o rectificare pînă ce nu se va face o anchetă serioasă și l'am sfătuit să ceară ministeruluĭ de interne să orînduĭască o anchetă.

D. polițaiŭ din Tîrgoviște s'a prezintat erĭ după amĭază la D. ministru de interne și acesta a telegrafiat D-luĭ director al prefectureĭ din Tîrgoviște care ține locul prefectuluĭ, să facă ancheta.

Cum se vede, de la început D. Ferichide nu dă nicĭ o importanță uneĭ barbariĭ atît de neînchipuite ca acea ce s'a comis cu Tudor David. D-sa a numit să facă anchetă un funcționar de acelașĭ grad cu polițaiul, un funcționar supus la toate influențele politicianilor din localitate, un funcționar care, probabil, este amic cu polițaiul.

Am putea decĭ să spunem de la început că această anchetă nu ne prezintă nicĭ o garanție de seriozitate și imparțialitate, dar așteptăm să vedem cum va proceda D. director al prefectureĭ din Tîrgoviște.

Chestia nu este așa de ușor de anchetat, cum s'ar părea la prima vedere, căcĭ dovada nu se poate face numaĭ prin cercetărĭ făcute la Tîrgoviște.

Trebue să se ceară regimentuluĭ din T.-Măgurele o copie exactă după adresa cu care Tudor David a fost trimis aceluĭ regiment. In acelaș timp să se ceară și o copie după adresa cu care Tudor David a fost trimis din T.-Măgurele corpuluĭ al II-lea de armată din Bucureștĭ.

Acestea le cerem, pentru a se putea vedea de cine a fost trimis și cînd, la T.-Măgurele, cum și cînd a fost trimis de la T.-Măgurele, pentru ca să se poată stabili exact cît timp a fost ținut în arestul de acĭ.

Este interesul tutulor ca să se descopere adevărul în această gravă chestie. Și după cum am spus și altă dată, noĭ nu avem nicĭ-un interes să creăm victime și călăĭ, dar atuncĭ cînd un nenorocit ne denunță că a fost victima uneĭ brutalitățĭ fără nume, și starea sa sprijină declarațiile ce ne face, nu putem, consciința noastră ne oprește să rămînem mutĭ și să nu aducem cazul la cunoștința opiniuneĭ publice.

Se repetă prea des și sînt prea monstruoase actele barbare în țară la noĭ pentru ce ele să nu ne îngrijească.

Se arată prea multă dorință, prin vorbe, ca țara noastră să fie trecută în rîndul țărilor civilizate, pentru ca să nu dorim cu toțiĭ să se înfiereze actele carĭ tind a ne pune în rîndul țărilor barbare.

Și guvernul e răspunzător în primul loc, cînd barbariile rămîn nepedepsite.

Un ziarist.

O FAVOARE

Intre alte legate rămase Academieĭ sînt și acelea ale răpozaților: Ion Fătu și Maria Schiopescu, prin carĭ se constitue un fond cu al căruĭa venit să se cumpere în fie-care an, cărțĭ elevilor săracĭ din școlile publice.

Academia îșĭ îndeplinește datoria cu mare sfințenie, față de donatorĭ, dar comite o vădită favoare pentru uniĭ autorĭ didacticĭ.

Academia are o serie de autorĭ favorițĭ și ea impune în școlĭ cărțile acestora. Ce e maĭ grav, și ministerul școalelor sprijină actul Academieĭ.

Dacă instituția nemuritorilor ar fi ales cărțile cele maĭ bune—adică acelea carĭ aŭ fost taxate ca atare de către comisiunea instituită de ministrul instrucțiuneĭ publice pentru revizuirea cărților didactice— lucrul tot ar maĭ fi mers.

Se înțelege, atuncĭ cînd aĭ să împarțĭ gratuit cărțĭ școlarilor săracĭ, ieĭ pe cele maĭ bune cărțĭ didactice, tocmaĭ pentru ca să ajuțĭ și maĭ mult pe aceĭ elevĭ.

In acest caz s'ar fi explicat pînă la un oare-care punct și sprijinul pe care îl dă ministrul școalelor adreseĭ cu No. 9170 a Academieĭ, relativă la chestia de care vorbim.

Dar după cîte știm, lucrul nu stă așa. Decĭ măsura Academieĭ nu se poate bucura de nicĭ una din circumstanțele ușurătoare pe carĭ le-am înșirat maĭ sus.

Academia, cu alte cuvinte, distribuind cărțĭ elevilor săracĭ, a găsit mijlocul să favorizeze pe uniĭ autorĭ, impunînd cărțile lor în locul acelora care eraŭ deja introduse de profesoriĭ respectivĭ.

Pentru ce aceasta?

Și nu ne putem explica măsura Academieĭ, maĭ ales că ea întrebînd pe revizorĭ, cum să procedeze în distribuirea cărților la eleviĭ săracĭ, aceștĭa ĭ-aŭ răspuns, cerîndu-ĭ să dea elevilor săracĭ cărțile după carĭ se predă în fie-care școală.

Ar fi bine ca cel puțin pe viitor, dacă acum nu se maĭ poate reveni, să nu se maĭ ia asemenea măsurĭ.

Nu este bine ca autoritățile să intervie între autoriĭ de cărțĭ didactice și să favorizeze pe uniĭ în contra altora.

De vre-o patru anĭ abĭa s'a început și la noĭ, grație măsurilor luate de D. Tache Ionescu, să se facă niște cărțĭ didactice maĭ bune și maĭ îngrijit tipărite. Dacă autoritățile înalte încep să aibă favorițĭ, foarte curînd ne vom întoarce la starea cea veche.

Dacă munca, talentul, inteligența și cunoștințele serioase nu vor maĭ cumpăni nimic și totul va depinde numaĭ de protecție care dintre muncitoriĭ serioșĭ, în general oamenĭ fără protecție — pentru că nu o caută— s'ar maĭ ocupa cu alcătuirea cărților didactice?

Am înțelege, cum am spus, o singură încurajare: aceea, ca Academia să împartă elevilor săracĭ dintre cărțile recunoscute ca cele maĭ bune.

Ianus

Concurs orĭ favoare?

Astă vară s'a ținut în Craiova, Iașĭ și Bucureștĭ concursul pentru diploma de institorĭ și institutoare și aŭ reușit pentru 86 de locurĭ vacante 130 de candidațĭ. Era natural ca la numire să se fi avut în vedere media obținută, preferindu-se pentru orașele maĭ însemnate, aceĭ concurențĭ maĭ bine notațĭ. Zilele aceste a eșit în Monitorul Oficial decretul de numire al institutorilor și vedem cu surprindere că nu s'a avut în vedere această medie. Ministrul a numit pe cine a vrut, dînd locurĭ la candidațiĭ cu note maĭ micĭ și lăsînd la o parte pe alțiĭ carĭ reușiseră perfect.

Ne întrebăm pentru ce această flagrantă nedreptate și ce rost a maĭ avut concursul? Candidațiĭ aŭ venit la concurs, avînd în vedere că dacă vor reuși vor căpăta un loc. Azĭ eĭ văd cu durere că știința și referințele bune ale examinatorilor nu folosesc atîta cît protecțiunea cutăruĭa saŭ cutăruĭa personagiŭ politic. In acest caz, încă odată ne întrebăm: la ce bun examenul și de ce D-l ministru nu l'a desființat?

Nu cităm nume, dar orĭ și cine poate să facă o comparațiune între lista celor eșițĭ la concurs și lista celor numițĭ în funcțiune. Tot din această comparațiune se va vedea cum candidațĭ eșițĭ între primiĭ aŭ fost trimișĭ pe la Zimnicea și Podul-Iloaeĭ, pe cînd alțiĭ eșițĭ pe la coadă aŭ căpătat posturĭ în orașele principale.

E inutil să maĭ inzistăm asupra răuluĭ efect ce face în țara această lipsa de respect a ministeruluĭ de instrucțiune pentru o lege care n'a fost încă abrogată.

D-l Haret, care face circulărĭ profesorilor invitîndu-ĭ să insufle elevilor respectul legilor, nu ar fi trebuit el cel d'întîiŭ să se conformeze acestor instrucțiunĭ?

Sfinx.

Cearta în guvern

Incidentul Chirițopol-Mănciulescu

Am spus de cînd cu incidentul Chirițopol-Mănciulescu că D. Gogu Cantacuzino e în completă neînțelegere cu D. Ferekidi, ministrul de interne și că s'aŭ certat strașnic amîndoĭ în chestia suspendăreĭ D-luĭ Mănciulescu.

Acum *Voința* vine și ne dă o dovadă netăgăduită despre neînțelegerea dintre ceĭ doĭ miniștri.

„Voința“ și conflictul

In numărul de erĭ Voința, *ziarul D-luĭ Gogu Cantacuzino, publică următoarele:*

„Din T.-Măgurele ni se scrie că la 14 August a. c., a avut loc întrunirea comitetuluĭ diriginte al partiduluĭ liberal din acel județ, și că, în urma maĭ multor discuțiunĭ urmate, unanimitatea membrilor prezențĭ a admis următoarea rezoluție:

Comitetul diriginte al partiduluĭ național-liberal din județul Teleorman, în urma expunereĭ situațiuneĭ partiduluĭ, făcută de D. președinte D. Bildirescu și a dezbaterilor urmate, se declară strîns unit în jurul ideilor și principiilor carĭ ĭ-aŭ determinat constituirea în opozițiune și respinge orĭ ce uneltirĭ carĭ tind la divizarea partiduluĭ.

Comitetul decide a se forma o delegațiune din sînul săŭ, care să expună situațiunea politică șefuluĭ partiduluĭ, în cele d'întîiŭ zile ale luneĭ viitoare, ce rînd să puĭe capăt uneltirilor carĭ tind a slăbi relațiunile cu guvernul.

D. *Bildirescu,* Antache Petrescu, Săndulescu-Nănoveanu, State Angelescu, *Ion D. Procopiu, Marin Petrescu,* Dem. P. Anghelescu, Al. C. Atanasiu, Anghel D. Manea, *M. Mănciulescu,* Ștefan Niculescu, T. Marinescu, T. M. Drăgoescu, Sebastian Georgescu, Petre Marinescu, Radu Necșulescu, Z. Brîndus, Fl. Pîrlitescu, Tache P. Vasiliu, Gheorghe Soare, I. Gornescu, D. Ștefănescu, Nae Predescu, I. M. Popescu, I. Chitigescu, Sandu Manolescu, P. Grigorescu, P. Vlădescu, N. Alexandrescu, D. Iordănescu.

Aŭ maĭ aderat la această rezoluție un număr de 18 membri, printre carĭ D-niĭ: *Bălăcescu,* primarul din Roșiorĭ, și Buciuc din Roșiorĭ, N. Mitea din Zimnicea, Petre Getzu, Ghiță Neșulescu Alexandrini și alțiĭ carĭ aŭ fost împiedicațĭ de interese a lua parte la întrunire.

Semnatarii

Cine sînt semnatariĭ? DD. Mănciulescu, Procopiu deputat, Bildirescu, Bălăcescu actualul primar, etc. toțĭ amiciĭ primaruluĭ revocat din Roșiorĭ. Cine l'a revocat pe D. Mănciulescu? D. Ferikidi. In contra căror uneltirĭ se ridică aceștĭa? In contra uneltirilor luĭ Ghirițopolu, protejatul D-luĭ Ferekidi.

Apoĭ cînd publică D. Cantacuzino, ministrul de finanțe, în *Voința Națională* acest protest al luĭ Mănciulescu, nu se face solidar cu acesta în contra ministruluĭ care l'a revocat pe primar? Fără îndoĭală că da.

Apoĭ dacă ast-fel staŭ lucrurile, se maĭ poate pretinde că miniștriĭ sînt înțeleșĭ între eĭ și că nu e ceartă în guvern?

In răŭ hal aŭ ajuns colectiviștiĭ.

Rep.

Un veteran al sceneĭ romîne

D. Curius. — Societatea Filarmonică.—Prima reprezentație.—Prima muzică romînă.—Manifestația publiculuĭ.—In exil.—Intors în țară.

De cîte-va vreme se află în cuprinsul orașuluĭ nostru, un oaspe interesant: D-l Curie, cum îl știa odată lumea din Bucureștĭ, saŭ D-l Curius, precum îșĭ zice D-luĭ. Dar fie terminat în *e*, fie terminat în *us*, cine e acest Domn care poartă un nume așa curios?

Cine e?

*

Curius și D-na Efrosina Popescu, pe atuncĭ Vlasto, sînt singuriĭ supraviețuitorĭ din societatea Filarmonică. Aceasta în 1833, sub conducerea luĭ Eliade Rădulescu și a luĭ Aristia, a fundat teatrul romînesc. Curius și Popeasca sînt uniciĭ reprezentanțĭ azĭ, aĭ uneĭ epocĭ de acțiune și entuziasm, atîta de departe acumă de noĭ.

Curius, în floarea vîrsteĭ luă parte la prima reprezentațiune a teatruluĭ romînesc, cînd s'a dat tragedia „Saul“ a luĭ Alfieri. In acea piesă, Curius jucă rolul luĭ David, cu un succes neuĭtat încă nicĭ pînă azĭ.

Curius

Ședeaŭ boeriĭ înșirațĭ pe scaune puse la rînd în fața sceneĭ, ne spune bătrînul, și ascultaŭ cu resațiŭ la tineriĭ noștri de atuncĭ cum „parastiseaŭ“ pe romînește stihurile poetuluĭ italian. Intre acte, muzică militărească a statuluĭ, prima muzică, compusă ĭarășĭ numaĭ din Romînĭ, cînta spre îndoita desfătare a publiculuĭ romînesc. De la o vreme, boeriĭ înlăturară scaunele carĭ'ĭ jenaŭ, scoaseră giubelele de pe eĭ, le așternură pe pămînt și se așezară pe ele ca pe o rogojină. De acĭ înainte mulțumirea lor nu maĭ cunoștea margine. Petrecură maĭ bine ca orĭ cînd pîn'atuncĭ în viața-le. La fie-ce cuvînt pronunțat pe scenă de diletanțiĭ societățeĭ Filarmonice, strigaŭ cu aprindere, cu admirare, în tericire: bravo, băețĭ!

Curius, înfierbîntat de îndemnurile publiculuĭ simpatic, care'l aplauda într'una, juca cu atît esces de zel, că, într'o scenă, leșină.

Ișĭ aduce aminte cu plăcere bătrînul de acel leșin. Il simte și azĭ în sufletul săŭ, ca oșteanul care 'șĭ vede pe corp cicatricea răniĭ dobîndite pe cîmpul de războiŭ.

După aceasta veniră evenimentele de la 1848. Ca toțĭ membriĭ societățeĭ Filarmonice, D-l Curius fu alungat din țară de către Rușĭ. De atuncĭ i se pĭerdu urma, așa că maĭ toțĭ îl credeaŭ de mult trecut din viață. In timpul acesta D-l Curius fusese prin Atena cu Aristia, unde jucă pe teatrul grecesc în limba grecească, pe care o posedă bine, și unde văzu pe Vodă Caragea, refugĭat acolo după detronarea luĭ din Bucureștĭ.

*

Din Atena trecu în Franța, în Paris, unde se însură cu o Franceză. După cîțĭ-va anĭ de ședere acĭ, trecu în Iașĭ, unde se instală ca profesor de limba franceză. Și din Iașĭ nu se maĭ mișcă pînă azĭ, cînd, după o trecere de 50 de anĭ (de la 1848 pînă la 1897), după o trecere de o jumătate de veac, veni în Bucureștĭ, în orașul în care s'a născut și pe care d'atuncĭ pînă acuma nu l'a maĭ revăzut.

Azĭ nu maĭ recunoaște nimic în Bucureștĭ, căcĭ totul s'a schimbat. I se pare ca e un vis.

*

Iată oaspele interesant care se află de cîtă-va vreme în cuprinsul orașuluĭ nostru; ĭată fiul pĭerdut, care se întoarce în locul naștereĭ sale, după cincĭzecĭ de anĭ de lipsă.

D. Curius e în vîrstă de 85 de anĭ. E un bătrîn vesel care îșĭ aduce aminte de toate și pe toate le povestește cu mult haz.

Este găzduit în casa de sănătate a doctoruluĭ Șabner-Tuduri, din strada Teilor, unde, după îndemnul unor prietenĭ, a venit să'șĭ caute vindecarea de niște reumatizme carĭ'ĭ necăjesc viața de altmintrelea frumoasă și senină.

T.

IMPRESIUNI și PALAVRE

(Din coresp. luĭ Chiţibuş cu cititoarele sale)

Ziaristică şi Literatură

Frusinico! Frusinico! Păcat de tine că eştĭ femee deşteaptă, dar te plimbĭ într'o lume ideală care te împiedică să-ţĭ cunoştĭ ţara. Pe cînd Bolintineanu şi Eminescu aŭ murit la spital, pe cînd Gherea vinde şuncă şi salată de icre, pe cînd Caragealĭ duce de anĭ de zile targa pe uscat şi îşi epuizează marele săŭ talent într'o muncă ingrată şi de multe orĭ anti-artistică, tu, dragă fată, aĭ veleitatea să-ţĭ agoniseştĭ hrana saŭ un supliment de hrană prin munca literară!...

Dar nu te întrebĭ, cum veĭ face? Să publicĭ cărţĭ, proză saŭ versurĭ? Crezĭ că se vor vinde? Dacă veĭ găsi un editor îţĭ va da o sută saŭ două de leĭ pentru o muncă de un an de zile şi dacă te veĭ face tu singură editoare, librariĭ îţĭ vor mînca baniĭ şi poate veĭ maĭ rămîne datoare la tipograf. Vina de sigur nu este a editorilor saŭ a tipografilor. Vina este a publiculuĭ care nu cumpără cărţĭ de literatură de cît în mică proporţie, aşa că ceĭ maĭ marĭ dintre literaţiĭ noştri nu pot trăi din pana lor.

Maĭ este munca la gazete. Ziaristica în ultimul timp a luat un mare avînt. Un director de ziar saŭ un prim-redactor poate avea o leafă de ministru şi corectorul ziaruluĭ încasează maĭ mult de cît D-ta după o muncă de zece anĭ. A face gazetărie însă nu este a face literatură. Veĭ fi în stare să intri în lupta politică şi veĭ avea curajul să te expuĭ înjurăturilor confraţilor, aĭ putea tu sta în acest mijloc de muncă grea şi de enervare, de producţiune forţată şi la ceasurĭ anumite?

Fireşte, noĭ la *Adevĕrul* am rezervat o mică părticică pentru literatură şi artă. Aceasta însă se face, printre picăturĭ, este considerată de prozaicul secretar de redacţie, *ca umplutură*, şi de multe orĭ o crimă teribilă, un reportaj politic, o ştire de senzaţie, dă afară din pagină cripitul nostru literar. Şi apoĭ, pe lîngă partea literară, un ziarist cîte nu face! Scrie reviste, articole pe pagina întîia şi în cele-l'alte patru, informaţiĭ, face reportagiŭ şi în aceeaşĭ zi cînd trebuie să ne pierdem în sferele senine ale arteĭ, sîntem siliţĭ să vorbim despre *ignobilul* Sturdza, să combatem cu energie contra samsarilor de falimente şi să interviewăm pe D. Antipa, asupra cestiuneĭ peştilor din Romînia.

Şi ce-aĭ face tu, femeie, cînd aĭ intra în luptă? Crezĭ că aĭ fi cruţată? Aceia carĭ ne numesc pe noĭ mişeĭ, imbecilĭ, ignoranţĭ, harpagonĭ, negustorĭ de vorbe, speculatorĭ infamĭ, carĭ se scoboară în sînul familieĭ, discut nu ideile ci persoanele, aceia — confraţiĭ noştri — crezĭ tu oare că s'ar opri înaintea uneĭ femeĭ şi ar fi politicoşĭ? Din potrivă, ştiindu-te fără apărare, te vor ocărî, ca în casele publice, te vor face prostituată, mumă criminală, soţie adulteră, îţĭ vor face inventariul amanţilor, vor publica destăinuirĭ intime şi nu se vor opri de la nicĭ o infamie, ca să-ţĭ *combată* nu *ideile*, ci persoana ta.

Eştĭ tu capabilă, să intri în această lume, aĭ atîta putere de înger ca să reziştĭ în o asemenea existenţă, atuncĭ intră în gazetărie. Dacă nu, rămîĭ acasă şi aşteaptă timpurile cînd contimporaniĭ tăĭ vor deveni maĭ cioplițĭ, şi vor simţi ca o necesitate imperioasă nevoia de a citi.

Chiţibuş.

OFICIALE

Monitorul oficial de ierĭ publică următoarele numirĭ şi înaintărĭ în funcţiune: D. medic-veterinar D. Păsculeanu se numeşte provizoriŭ, pînă la ţinerea concursuluĭ, în postul de veterinar al oraşuluĭ Tîrgu-Jiu, în locul D-luĭ medic-veterinar M. Milicescu, chemat în altă funcţiune; D-niĭ Mihail Ciortan şi I. Nicolaŭ, membriĭ în consiliul general al judeţuluĭ Tulcea, sînt numiţĭ în funcţiunile onorifice de membriĭ în consiliul de igienă şi salubritate pubică al aceluĭ judeţ; sub-chirurgul Gh. Mihăilescu este numit în postul de agent sanitar la plăşile Tazlău-de-Sus-Trotuşul din judeţul Bacăŭ; moaşa Elena Demetriu este numită în postul vacant de moaşă la circumscripţiunea V din judeţul Prahova, cu reşedinţa în comuna Azuga; D-niĭ Titu Stănescu şi Petru G. Ciolacu, înaintaţĭ impiegaţĭ aĭ secţiunilor Creditului agricol din serviciul exterior general al finanţelor, s'aŭ clasificat impiegaţĭ clasa II şi s'a dispus a îndeplini serviciul, cel d'întîĭ la judeţul Rîmnicu-Sărat şi cel d'al doilea la judeţul Neamţu, în locurile D-lor Stelian I. Ionescu şi Vasile Gherasimescu, înaintaţĭ; sînt înaintate şi numite în serviciul administraţiuneĭ centrale a regieĭ monopolurilor statuluĭ următoarele persoane: D. Constantin Christescu, actual impiegat auxiliar clasa II, la gradul de impiegat auxiliar clasa I, în locul ce s'a deschis vacant prin demisionarea D-luĭ George Şachim din postul de impiegat clasa III; D. Ioan Rîmniceanu, student al şcoaleĭ de bele-arte, în postul de impiegat auxiliar clasa II, în locul D-luĭ Constantin Christescu, înaintat.

CRONICA

Lichea saŭ ba?

Văd în „Adevărul" de aseară că un doctor militar a inventat o doctorie care, în loc să vindece pe bietele grade inferioare de boalele de carĭ suferă, îĭ bolnăveşte de ajung în primejdie de moarte. Lucrul, se zice, ţine de multă vreme şi nimenĭ nu l-a denunţat, nimenĭ nu l-a împiedecat pînă acum.

Aci nu fac personalităţĭ şi nu am a mă ocupa de cît de un punct de morală.

Acum cîţĭ-va anĭ, un prieten al meŭ, bun ofiţer, îmĭ spunea: „Mă, doctorul de la noĭ dă bieţilor soldaţĭ, carĭ vin să-ĭ spuie că sînt bolnavĭ, o doctorie, nu ştiŭ ce dracu e, că e aşa de rea în cît mor, săraciĭ, de-an picioarele, dar nu maĭ spun că sînt bolnavĭ...

Pe mine lucrul m'a indignat.

I-am zis:

— Şi voĭ carĭ ştiţĭ, nu facețĭ nimic ca să înceteze asemenea ticăloşie? Se poate ca uniĭ numaĭ să se prefacă că sînt bolnavĭ şi să caute a intra în infirmerie ca să scape de instrucţie, dar de sigur că uniĭ sînt bolnavĭ serios...

Prietenul meŭ, care e un băiat de inimă, mĭ-a răspuns:

— Aşa e, aĭ dreptate, şi eŭ sînt indignat ca şi tine, dar doctorul e camarad cu mine, cum o să mă duc să'l pîrăsc? Lucrul acesta poate să facă efect foarte urît printre ofiţerĭ şi o să-mĭ zică lichea.

Naşte aci întrebarea: „e oare spiritul de camaraderie atins întru cît-va cînd denunţĭ un asemenea caz?... Se poate numi — cum zicea amicul meŭ — lichea, camaradul care dă pe faţă asemenea fapte?

Eŭ cred că nu; şi toţĭ oameniĭ — militarĭ şi civilĭ — ar trebui să o înţeleagă. Nu e pe lume de cît o singură morală — morala cea mare. Şi în faţa răuluĭ ce face un om, care îşĭ mulţumeşte micile luĭ patimĭ saŭ nebunia sa, sîntem datorĭ a lua toate măsurile, ce putem lua ca oamenĭ, pentru a împiedica acest răŭ. O denunţare în asemenea împrejurărĭ nu e „o pîrăre a uneĭ lichele", ci o faptă bună a unuĭ om care îşĭ înţelege misiunea şi care se face solidar cu suferinţele ce îndură alţiĭ şi se sileşte a le face să înceteze.

Radu Proica

Congresul internaţional de architectură

(Corespondenţă specială a *„Adevĕruluĭ"*)

Bruxelles, 19 August.

La 16 August s'a deschis aci, în prezenţa regeluĭ Belgieĭ, al patrulea congres internaţional de architectură. Afară de Belgia, maĭ sînt reprezentate în mod oficial următoarele state: Francia, Olanda, Statele Unite, Germania, Austro Ungaria, Anglia şi Irlanda, Luxemburg, Italia, Rusia, Portugalia, Svedia Elveţia şi Egipetul. Romînia nu e reprezentată.

•

După propunerea ministruluĭ de lucrărĭ publice al Belgieĭ, de Bruyn, a fost ales preşedinte al Congresuluĭ, preşedintele societăţeĭ architecţilor belgieĭ Dumortier. După ce s'aŭ ţinut obicĭnuitele discursurĭ de salutare, profesorul Dewaele din Gand vorbi asupra următoarelor cestiunĭ: In restaurarea momentelor 1). să păstrăm saŭ să îndreptăm greşelile saŭ lipsurile de construcţiune ale anticilor? 2). să înlăturăm anumite părţĭ ale edificiuluĭ saŭ ale instalaţiuneĭ acestuia în interesul unităţeĭ de stil?

*

S'a primit cu unanimitate moţiunea franceẓuluĭ Harmand, prin care se provoacă diferitele guverne de a lua măsurĭ pe cale legislativă şi pe cît cu putinţă în înţelegere comună, pentru menţinerea şi restaurarea monumentelor vechĭ.

In a doua şedinţă congresul s'a ocupat de următoarele cestiunĭ: Instrucţiunea în architectură trebuie să fie eclectică saŭ să se mărginească numaĭ la teoremele uneĭ şcoale? Şi cum trebuie să fie alcătuită programa de studiŭ? S'a conchis că în alcătuirea programeĭ trebuie să se ţie seamă de progresele arteĭ şi ştiinţeĭ, iar în concepţia diferitelor şcolĭ să se observe cea maĭ mare libertate.

■

Un bucureştean pe zi

Dr. Ştefan Olchowschi

Medicul gazetarilor; are pe lîngă clientela numeroasă dar gratuită a acestora, una din clientelele cele maĭ serioase din Capitală, căpătată într'un timp relativ scurt, şi graţie uneĭ muncĭ neîntrerupte şi cunoştinţelor sale medicale.

Şi-a făcut studiile la facultatea din Bucureştĭ şi face parte din generaţiunea tînără care a dat ţăreĭ atîţea medicĭ serioşĭ. Ca student a fost unul din fondatoriĭ revisteĭ medicale *Spitalul* care trăeşte şi acum ca organ al societăţeĭ studenţilor în medicină.

Modest, ca o Domnişoară, fuge de laude şi de reclame şi dacă ĭ-am căpătat portretul, e graţie revisteĭ sus pomenite *Spitalul* în care am găsit portretul fondatorilor şi printre eĭ şi pe doctorul Olchowschi.

Per.

Litere-Arte-Ştiinţe

Herman Sudermann se află actualmente la Stutgard unde îngrijeşte de publicarea drameĭ sale „Ioan Botezătorul". Ziarul „Staats anzeiger für Württemberg" care apare în Stuttgart şi al căruia redactor a azistat la lectura drameĭ, scrie: „E greŭ de înţeles cum poliţia berlineză a putut să oprească reprezentarea uneĭ piese, a căreia idee fundamentală este victoria dragosteĭ creştineştĭ şi care exprimă această ideie cu multă putere dramatică". Dar Sudermann propune şi poliţia berlineză dispune...

•

In Dordrecht a avut loc zilele acestea al 24-lea congres pentru limba şi literatura neerlandeză. Aŭ participat foarte mulţĭ delegaţĭ din Olanda, Belgia şi Africa de Sud. Cea maĭ însemnată urmare a congresuluĭ este fără îndoială fondarea „Uniuneĭ linguistice neerlandeze" în fruntea căreia staŭ: prof. Kern (Leyden), prof. Fredericq (Gand) şi redactorul ziaruluĭ Volksstem care apare în Pretoria (Africa de Sud). S'a discutat maĭ ales cestiunea: ce s'ar putea face pentru a opri răspîndirea limbeĭ engleze în Africa de Sud şi a limbeĭ franceze în Belgia.

*

La Moscova profesorul Virchow a primit o deputaţiune a femeilor mediciniste. In numele acesteĭ deputaţiunĭ, o doctoră a ţinut o scurtă cuvîntare, arătînd că Virchow a fost înainte luptătorul studiuluĭ femeeĭ în Germania. Virchow mulţumi deputaţiuneĭ în mod călduros şi pomeni în cursul conversaţieĭ că prima lucrare medicinistă a doctoreseĭ ruseştĭ Kazevarova — Rudjevna a fost publicată în „Archivul" săŭ. Apoĭ invită femeile să vie să lucreze în institutul săŭ de anatomie şi patologie şi în cele-l'alte institute puse sub direcţia sa.

•

Vestitul medic legist, prof. V. Hoffmann, care a murit în anul trecut, a lucrat în ultimele zile ale vieţeĭ sale la săvîrşirea uneĭ lucrărĭ de cea maĭ mare importanţă. Această lucrare a apărut acum în editura I. F. Lehmann şi poartă titlul: „Atlasul medicineĭ legale".

Revista cărţilor

Din viaţa uneĭ institutoare, de **Sissina Constant**. — O carte interesantă şi destul de bine scrisă. Autoarea ne dă un fel de autobiografie, acei, care însă, are maĭ mult de cît un interes particular. După cum ne spune ea însăşĭ, dînsa a scris această carte maĭ mult în intenţiunea „că părinţiĭ, văzînd greutatea cu care se ocupă din ce în ce un loc de institutoare saŭ profesare, şi mizeriile, ce întîmpină persoanele, cînd voesc să îndeplinească cu demnitate această carieră, vor îndrepta activitatea fiicelor lor în alte direcţiunĭ, lăsate pînă astă-zĭ în mîinile străinilor, carĭ pe lîngă profitul material, aŭ plăcutul avantagiŭ de a fi libere să dispună de persoana lor cum voesc şi a se bucura de reputaţiunea, ce o merită. Nu meseria este, care înjoseşte pe om, ci omul pe meserie".

Din Tîrgu-Ocna

(Corespondenţă part. a „Adevĕruluĭ")

Un medic model.— Bătaia judecătoruluĭ Geani.—Petiţia cetăţenilor către ministrul de interne.

In oraşul nostru avem din păcate ca medic comunal pe D. I. Cornet-Popescu. E de neînchipuit cum acest medic ştie să'şĭ îndeplinească datoria. Dar maĭ de neînchipuit este cum D-sa a putut s'ajungă în funcţia ce ocupă.

Acest medic o duce într'o vecĭnică beţie şi se dedă la cele maĭ marĭ scandalurĭ. Nu e zi lăsată de la Dumnezeŭ, în care D-sa să fie cu mintea limpede şi să nu se dedea la cîte un scandal de care să roşească pînă şi măturătoriĭ de stradă.

•

In faţa acesteĭ purtărĭ din partea unuĭ medic, pus să îngrijească de starea sanitară a oraşuluĭ, iar nu ca să se ţie numaĭ de scandalurĭ şi beţiĭ, locuitoriĭ din Tîrgu-Ocna s'aŭ văzut siliţĭ să reclame în maĭ multe rîndurĭ ministeruluĭ de interne şi direcţieĭ serviciuluĭ sanitar.

Văzînd însă că nicĭ o măsură nu se ia contra mediculuĭ Cornet-Popescu, eĭ s'aŭ adresat acum în urmă o altă plîngere ministeruluĭ de interne prin care între altele, spun:... „Din noŭ aducem plîngerea din trecut şi adăogăm că dacă în adevăr maĭ reclamăm odată, nu ne împinge la aceasta de cît sentimentul comun de dispreţ şi indignare ce D-rul Popescu l'a sădit în inima fiecăruia dintre noĭ.

*

„Am spus şi o maĭ spunem că d-rul Cornet-Popescu s'a făcut atît de odios şi periculos concetăţenilor luĭ, că azĭ fie-care dintre noĭ umblă zi şi noapte înarmat şi ne e ruşine a'l maĭ considera ca cetăţean — căcĭ medic nu maĭ este de mult.

„Dar un fapt recent vine să accentueze şi maĭ mult spusele noastre. In ziua de 17 August, pe cînd D. Geani, judecător de instrucţie la Buzăŭ, se afla la gara din Tîrgu-Ocna, călcă din nebăgare de seamă pe picior pe d-rul Cornet Popescu, care şi dînsul se afla acolo beat. Cu toate scuzele cerute, acesta se repede atuncĭ la D. Geani, şi după ce'l înjură surugieşte, îl bate în aşa mod că doctorul chemat în grabă în ajutorul victimeĭ rămase uimit de starea acesteia.

•

„Eĭ bine, — se întreabă cetăţeniĭ din T.-Ocna în petiţia către ministru, — cinste poate să ne fie nouă cu un asemenea concetăţean ş'apoĭ medic al comuneĭ? Credem că nu, şi de aceea sperăm că veţĭ rîndui o anchetă prin care vă veţĭ convinge de cele reclamate; contrar, vom zice că dreptate nu maĭ este în ţara romînească".

După cum se vede, cazul este grav. Cele ce se impută d-ruluĭ Cornet-Popescu sînt de natură să scoată din amorţire pe ceĭ în drept. Şi n'ar face răŭ ca ministrul de interne să se grăbească cu numirea uneĭ anchete. Trebuie să fie la mijloc un motiv bine-cuvîntat care o reclamă — şi nu credem ca cetăţeniĭ din T.-Ocna să se ridice degeaba contra numituluĭ medic comunal.

Cores.

Noĭ turburărĭ în Creta

(Serviciul telegrafic al *Agenţieĭ Romîne*)

Candia, 22 August. — Insurgenţiĭ aŭ tras asupra trupelor musulmane, carĭ aŭ ripostat. Nu se cunoaşte nicĭ o pierdere de oamenĭ.

FEL DE FEL

Wilhelm II şi călăul.—Călăul prusac Reindel a serbat acum de curînd nunta sa de aur. Împăratul Wilhelm II, ĭ-a trimes o dată cu medalia pentru jubilariĭ de căsătoriĭ, şi următoarea scrisoare: „Potsdam 20 August 1897. M. S. împăratul şi regele, a auzit că împreună cu soţia D-tale veĭ serba nunta de aur, după o căsătorie de cincĭ-zecĭ anĭ.

Ca amintire a acestuĭ vesel eveniment de familie, pentru care maĭestăţile lor vă felicitează din toată inema, maĭestăţile lor vă trimet alăturata medalie comemorativă dorindu-vă, ca împreună cu soţia D-voastră să trăiţĭ încă anĭ mulţĭ şi fericiţĭ..."—trebuia să maĭ adaoge: „spre a maĭ putea tăia multe capete.

•

Marinar francez înecat.—Ziarele ruseştĭ anunţă următoarele; Pe cheiul Kalasnikow se adunaseră maĭ mulţĭ marinarĭ francezĭ şi ruşĭ. O mare mulţime înconjura pe mosafiriĭ din Franţa. S'a vorbit şi s'a glumit foarte mult. Cel maĭ glumeţ dintre Francezĭ aduse vorbe asupra chipuluĭ cum se scapă în Franţa ceĭ ameninţaţĭ să se înece. Spre a ilustra maĭ bine cele spuse sări de o dată în Newa. In apă el făcu diferite mişcărĭ, smulgînd admiraţiunea Ruşilor de pe mal. La urmă Francezul imită pe unul care se îneacă.

Se dădu de fund, iar eşi la suprafaţă, pînă cînd ceĭ de pe mal observară că nu maĭ apărea la suprafaţă. Un strigăt se auzi: „Scăpaţĭ-'l!" Imediat luntrea de scăpare fu lansată, corpul marinaruluĭ fu prins—dar toate încercările de a-ĭ reda viaţa rămaseră zadarnice. Cadavrul fu transportat la cel maĭ apropiat oficiŭ poliţienesc, de unde apoĭ a fost pus în cunoştinţă comandamentul francez despre nenorocita întîmplare.

•

Victimele uneĭ glume.—O glumă cu sfîrşit tragic s'a petrecut zilele trecute în teatrul din Rouen (Franţa). In decursul reprezentaţieĭ un marinar de pe galerie făcea chip de glumă, fel de fel de salturĭ gimnastice. Publicul rîdea şi îşĭ petrecea. Aceasta a îmbărbătat pe un comediant la o încercare foarte riscală şi decisivă pentru el. A voit să sară pe cea-l'altă parte a galerieĭ, dar a căzut asupra publiculuĭ. In cădere s'a izbit atît de tare cu capul de capul unuĭ spectator din parter, că amîndoĭ aŭ rămas morţĭ pe loc. Cazul trist a făcut să se întrerupă reprezentaţia.

Lamwda.

Umberto în Germania

(Serviciul telegrafic al *Agenţieĭ Romîne*)

Monza, 22 August.—Suveraniĭ, însoţiţĭ de D. Visconti-Venosta, aŭ plecat la ora unu dimineaţa. Vor sosi la Homburg la ora 5 şi două-zecĭ minute seara.

Din Piatra-Neamţu

(Corespondenţă partic. a „Adevĕruluĭ")

Maltratarea unuĭ student.— Ofiţer bătăuş.

Intreg oraşul Piatra a fost indignat de o barbarie săvîrşită în grădina publică, în seara zileĭ de 18 August, de către locotenentul de roşiorĭ Pleşoianu.

Studentul Joseph Gaigher, — venit în vilegiatură în Piatra, — pe cînd şedea retras pe o bancă din grădină, se trezeşte de odată cu lt. Pleşoianu, care fără a-ĭ spune o singură vorbă se repede asupra sa, îl loveşte maĭ întîĭ cu pumniĭ şi apoĭ cu o cravaşă peste obraz şi ureche, făcîndu-ĭ maĭ multe leziunĭ.

La săvîrşirea acestuĭ fapt lt. Pleşoianu era azistat de un coleg de arme anume Olteanu renumit pentru isprăvile sale de astă iarnă.

Publicul, care se afla de faţă pe cînd bătăuşul militar maltrata pe student, n'a îndrăznit să intervie, din cauză că renumele de bătăuş al ofiţeruluĭ îl făcuse deja temut în Piatra.

*

Cauza acesteĭ agresiunĭ este o corespondenţă publicată în ziarul ieşean „Noutatea", în care bătăuşul în chestie era răfuit pentru un act de brutalitate săvîrşit asupra comerciantuluĭ Daniel din localitate. De oare-ce studentul Gaigher scrisese deja maĭ multe corespondenţe — nu politice, — locotenentul Pleşoianu a crezut că tot Gaigher este acel ce ĭ-a făcut onoarea să se ocupe de neînsemnata sa persoană, ş'atuncĭ a căutat să capete satisfacţie.

De şi ar fi putut să se arate maĭ puţin bine-voitor, totuşĭ Gaigher n'a luat în seamă termeniĭ în carĭ i s'a adresat ofiţerul şi ĭ-a declarat pe cuvîntul săŭ de onoare că nu e autorul aceleĭ corespondenţe. Şi, spre maĭ multă încredinţare, a făcut să apară în „Noutatea" o declaraţie cum că nu este dînsul acela, care a scris corespondenţa; maĭ mult încă, însuşĭ Gaigher a sfătuit pe ofiţer să caute a afla numele autoruluĭ corespondenţeĭ şi, dacă se crede ultragiat, să ceară reparaţie pe cale legală.

Pentru orĭ-ce om cu un pic de judecată, purtarea studentuluĭ a fost maĭ mult de cît politicoasă şi neamestecul săŭ în anterioara ispravă a ofiţeruluĭ bătăuş maĭ mult de cît evidentă; însă nu după reparaţie umbla Pleşoianu, ci vroia să alătureze epoleteĭ sale gloria de bătăuş ordinar, saŭ cu alte cuvinte de perfect ofiţer, şi fiind-că o victimă trebuia numaĭ de cît şi, de oare ce era ocolit de toţĭ şi nu venia în contact de cît cu colegiĭ săĭ de scandalurĭ, s'a decis ca să facă obiectul agresiuneĭ sale pe un student slab şi nearmat, decĭ în neputinţă de a se apăra.

*

De remarcat că, imediat după săvîrşirea glorioasuluĭ atac, individul Pleşoianu a dispărut împreună cu prietenul săŭ din grădină, după ce a fost scuĭpat de uniĭ din azistenţĭ. Că publicul îngrozit a dezaprobat pe ofiţer, cred că e de prisos să adaog; că lumea care se găsia în grădină a spus că nu se putea aştepta la alt-ceva de la asemenea oamenĭ, iarăşĭ e ceva natu-

---

FOIŢA ZIARULUI ADEVĔRUL

95

VALSUL BĂRBAŢILOR

Partea a treia

VIII

Apropierea furtuneĭ

Or, Thomeret, o dată Gilbert căsătorit, ar arunca luĭ Didier un os de ros. Şi furtuna dezlănţuită s'ar risigni poate.

X

Numaĭ 15 zile separaŭ pe Gilbert de ceremonia care îĭ trebuia să-ĭ consacreze un sclavagiŭ pentru întreaga sa viaţă.

Şi fie-care zi care trecea îl făcea maĭ trist.

In zadar făcea sforţărĭ asupra luĭ însuşĭ pentru a arăta o faţă veselă celor ce-l felicitaŭ.

Nu putea să reziste.

O desperare enormă îl coprindea.

De şi relaţiunile lor nu fură aşa de frecvente ca altă-dată, Filip se interesă de el.

Afară de asta, Gilbert nu-ĭ zisese într'o seară:

„Plînge-mă... iartă-mă... sînt foarte nenorocit?

De maĭ multe orĭ Filip voise să revie asupra acesteĭ demi-confidenţe, încercînd să o obţie întreagă, să forţeze uşa acesteĭ inimĭ care se închidea aşa de puternic. Dar fu în zadar.

Gilbert în tot-d'a-una schimba altă vorbă.

Filip continuă să-l observe şi nu-l maĭ întrebă.

O singură dată, Blanşa îl întrebase după multe ezitărĭ, cu o voce joasă şi cu o privire cercetătoare:

— E mult timp de cînd nu l'aĭ maĭ văzut?

Nu maĭ era necesitate ca ea să pronunţe numele de Gilbert, fratele săŭ înţelegea chiar din un singur cuvînt dorinţele tinereĭ fete.

— L'am văzut.

— Şi... tu nu aĭ nimic a-mĭ spune?...

— Aşteptaţĭ decĭ ceva de la... el?

— Nu, nimic.... Dacă, poate.... da, ceva...

— Ce?

— Nu ştiŭ, făcu ea cu naivitate.

Fruntea ea era roşie, ochiĭ eĭ tulburĭ.

Cu toate astea ea maĭ zise:

— El e fericit, nu e aşa, foarte fericit de căsătoria sa?

Filip avu frică să răspunză: „da, destul de fericit" şi de a zmulge ast-fel din această inimă plină de amor, ultima poate chiar suprema sa speranţă.

El nu îndrăzni. Aceasta i se păru crud.

N'avu curaj să o facă.

El luă nervos mîinile suroreĭ sale.

— Nu, Blanşo.. el nu e fericit... el suferă.

— Şi de ce suferă el?

— Nu ştiŭ. N'a voit să mĭ-o spue.

— Ţie amicul săŭ?

— Mie amicul săŭ... Cel puţin nu mĭ-a ascuns întristarea sa. Am primit mărturisirea sa... El are un secret... Eŭ nu-l ghicesc.

Ea deveni maĭ roşie.

Şi rezămînd capul săŭ confuz pe umărul tînăruluĭ:

— Dacă el e trist e că el nu o iubeşte.

— Dacă nu o iubeşte, pentru ce s'ar căsători?

— Saŭ e maĭ bine, că el nu e iubit?

— Atuncĭ, dragă Blanşo, pentru ce l'ar lua ea?

— E adevărat, e adevărat... In acest caz, pentru ce, pentru ce?

— Nu te maĭ gîndi la el, soro...

— Nu pot.... Aşĭ voi, dar nu pot.

— Ştiĭ bine că el e pierdut pentru tine.

— Eŭ îl iubesc!... Nu voiŭ iubi nicĭ odată pe un altul... Şi nicĭ odată nu mă voiŭ mărita.

El încercă s'o mîngîie. Nu maĭ vorbiră nimic.

Filip nu era singurul care nu se neliniştea de această întristare a luĭ Gilbert.

Două femeĭ, de asemenea, îl întrebaŭ adesea cu privirĭ neliniştite, cînd cădea une orĭ în reveria uneĭ fericirĭ imposibile; el uita prezenţa lor, nu le maĭ asculta vorbele, nu le maĭ auzia blîndele lor reproşurĭ.

Aceste două femeĭ eraŭ Sabina şi D-na Grantier.

Cînd el pleca, cînd rămîneaŭ singure se întrebaŭ care să fie cauza tristeţeĭ luĭ Gilbert.

Leontina, care prinse pentru el un amor nemărginit căruia ea consacra întreaga sa inimă, era adese orĭ foarte afectată de această întristare.

Ea nu-ĭ zicea nimic luĭ îl iubia prea mult.

Era gata să sufere. Se considera deja ca femeia luĭ.

Dar către Sabina se plîngea dese orĭ.

Prima dată cînd ea îşĭ deschise inima către Sabina, o găsi prevenită şi tot atît de îngrijată ca şi ea.

— Da, zise d-na Thomeret, nu ştiŭ ce se petrece în el de cît-va timp. Fuge de mine. Caută singurătatea, trăieşte într'o izolare aproape absolută. Sub un pretext oare-care lipseşte de a casă toată ziua. Nu-l cunosc.

— V'aţĭ explicat cu el? făcu Leontina.

— Nu încă... Sînt iubită de el ca şi cum ĭ-aşĭ fi adevărata mamă... Aş voi ca el să-mĭ facă confidenţele sale, fără să-l întreb.

Leontina clătină din cap.

— El nu va vorbi...

Ea voi să maĭ adaoge cîte-va cuvinte însă se reţinu.

Dar Sabina ghici această hezitare:

— Vorbiţĭ, Doamnă... Vorbiţĭ... Spuneţĭ-mĭ tot ce gîndiţĭ...

Ochiĭ tinereĭ văduve deveniră umezĭ.

Şi ascuzînd, sub un surîs tremurător neliniştea inimeĭ sale, murmură:

— De la D-l Thomeret am aflat că mă iubeşte Gilbert... El e pentru mine foarte blînd, foarte îndatoritor, dar se poartă cu mine, cum s'ar purta cu un amic... Nu am găsit încă drumul inimeĭ sale. In cîte-va zile voiŭ fi a luĭ, voiŭ fi femeia sa... el va avea viaţa mea, şi eŭ voiŭ fi fericită, căcĭ îl iubesc... şi voiŭ fi femeia luĭ înainte de aĭ fi eşit din gură vre-o mărturisire a amoruluĭ săŭ.

In politeţa manierilor sale, e une orĭ o răceală care mă îngheaţă... Văd în el sforţarea unuĭ om, care nu se poate des părţi de o ideie... Această mărturisire Doamnă, am solicitat-o dese orĭ... Dar în zadar am aşteptat-o... mĭ-e frică!...

— Doamnă .. copilul meŭ.

— Da, mĭ-e frică, că el nu mă iubeşte!

— Aveţĭ greşite ideĭ despre el.... Dacă aţĭ şti ce inimă nobilă, incapabilă de vre'o indelicateţă... dacă aţĭ şti, ce caracter şi ce sinceritate posedă!... Dacă nu vă iubeşte, Doamnă, căruĭ sentiment poate el să se supună? Credeţĭ că...

— Nu isprăviţĭ, Doamnă.. nu, nu terminaţĭ întreaga D-voastră cugetare.... Nicĭ o dată nu mĭ-a trecut prin minte asta, v'o jur... Iubindu-l, ştiŭ că mĭ-am plasat bine amorul... Nicĭ odată nu mă voiŭ gîndi, că zestrea mea la călăuzit în alegerea făcută în persoana mea... Sînt tînără... ştiŭ că sînt frumoasă.... pentru ce nu mă iubeşte? Şi pentru ce se înşală pe el însuşĭ jucînd faţă de mine, de D-voastră, de toată lumea, comedia acestuĭ amor care nu există.

— Inima D-voastră exagerează.

— Nu, nu, vaĭ!...

— Eĭ bine, îl vom forţa să ne destăinuiască secretul ce ni-l ascunde... Voĭ încerca chiar acum... Dacă nu reuşesc...

— Dacă D-stră nu reuşiţĭ... poate eŭ voiŭ reuşi! zise Leontina.

Şi ea îşĭ duse batista la ochiĭ săĭ frumoşĭ înecaţĭ în lacrămĭ.

Chiar în acea zi Sabina abordă această gravă chestiune cu fiul săŭ adoptiv.

— Copilul meŭ, îĭ zise ea, să nu fiĭ de loc surprins de ce te voiŭ întreba şi gîndeşte-te că curiozitatea mea e foarte naturală, pentru că te iubesc. Pentru ce în ajunul uneĭ căsătoriĭ pe care tu singur aĭ căutat-o, pentru ce eştĭ aşa de trist.

Gilbert răspunse prin vagĭ motive.

El dădu ca pretext sănătatea sa, care de la întoarcerea sa din Africa, după suferinţele de acolo, fusese mult timp zdruncinată; de abia se întremase puţin şi fusese obligat să solicite o prelungire a congediuluĭ săŭ pentru care nu întîlnĭ nicĭ o dificultate pe lîngă şefiĭ săĭ; dar această inactivitate îĭ făcea răŭ.

In acest mod se justifică el faţă cu mama sa neliniştită.

Ea îl lăsă să vorbească ne voind să-l întrerupă prin replicĭ.

Dar ea îl examina pe cînd el vorbia.

(Va urma)

ral : dar ceea ce e cam nenatural este că ofițerii superiori s'aŭ exprimat că bătăușii nu trebuie să scape nepedepsiți.

Din parte-ne, nu cerem nici noi alt ceva de cît să se dea o pedeapsă exemplară acestor ofițeri cari atacă lumea fără să se sinchisească de legi și de oameni. Dorim ca ministrul de războiŭ să ia act de plîngerea telegrafică ce i s'a adresat și să orînduiască o anchetă severă, în urma căreia să pedepsească cum se cuvine pe acești turburători ai ordinei.

Corespondent.

Autopsia sergentului Godeanu

— Vezi pagina 4-a —

Ediția de dimineață

INFORMAȚIUNI

Expulzarea Armenilor din Romînia

Guvernul turc a intervenit pe lîngă guvernele din Sofia și București, pentru ca să se înceapă o goană generală în contra Armenilor.

Atît guvernul bulgar cît și cel romîn aŭ promis Turcilor concursul lor, și goana a și început.

In toată Bulgaria poliția urmărește cu asprime, expulzînd pe toți Armenii cari sînt scriși pe listele trimise consulilor turci, și pe Armenii pe cari aceștia îi găsesc primejdioși.

Cu acest mod s'a expulzat o sumă de Armeni și se crede că peste cîte-va zile vor fi expulzați din Bulgaria toți Armenii ce se găsesc în Varna.

*

Guvernul romîn n'a rămas cu mult mai pe jos de cît cel din Bulgaria și, după știrile ce primim, aflăm că prefecții aŭ primit ordine ca să aresteze pe toți Armenii străini aflători în județele lor.

Prefectul de Constanța a și arestat 50 de Armeni pe cari îi va expulza zilele acestea—iar alți 20 cari aŭ fost lăsați sub protecția preotului armean d'acolo, aŭ fost puși sub supravegherea poliției.

După cum dar se vede, D. Sturdza, imitînd pe colegul săŭ din Sofia, s'a apucat să asuprească pe niște bieți oameni, goniți din țara lor de urgia turcească, numai pentru ca să facă pe placul marelui săŭ stăpîn din Constantinopol.

Ințelegem prietenia cu Turcia, dar nu putem de cît protesta în contra rolului de agent polițienesc al sultanului, pe care rol D. Sturdza și'l însușește în calitate de prim ministru romîn. E o rușine!

Bic.

D. G. I. Dîmbeanu, profesor, a făcut două geografii: una pentru clasa I și alta pentru clasa II-a normală.

Geografiile D-sale, cari poartă titlurile: a) „Geografia generală a pămîntului" și b) „Geografia Asiei" etc., sînt două lucrări asupra cărora atragem atențiunea cititorilor. Cu multă îngrijire tipărite, ele posedă o mulțime de chărți bine lucrate.

D. Gaisler, fabricant de apă gazoasă, a fost condamnat de tribunal la 300 lei amendă, pentru că s'a găsit că punea zaharină în apa gazoasă pe care o fabrica.

Se știe că zaharina este foarte stricăcioasă sănătăței.

Consiliul comunal din Tîrgoviște, întrunit eri pentru a alege un primar în locul D-lui Samatiu, demisionat, a ales pe D. Lazar Petrescu, cu 6 voturi.

Luni, 25 l. c., la orele 4 p. m., se vor face primele experiențe, de către serviciul de tracțiune al c. f. r., cu locomotivele destinate a funcționa cu petroleŭ și lignită.

Dacă experiențele vor reuși, atunci toate locomotivele trenurilor vor fi puse în mișcare cu acest combustibil.

Cazul lui Tudor David

Aseară, pe la orele 9, am asistat la o scenă teribilă. Tudor David, care eșise din curtea redacției să se preumble, a fost apucat de un puternic acces epileptiform în strada Doamnei și adus de gardiști la redacție

In același moment a sosit și aghiotantul Stănescu ca să ne roage a dezminți știrea că el a bătut pe nenorocitul tînăr.

Am așteptat pînă bolnavul s'a liniștit și apoi l'am pus față în față cu aghiotantul. Ca o fiară sălbatecă, ca mușcat de un șarpe, David s'a zmucit din mîinile oamenilor din administrație, voind să fugă, zbierînd desperat:

— Uite aghiotantul! Uite aghiotantul!

S'a trîntit jos la pămînt, privirea îi arăta cea mai grozavă teroare. Patru oameni de-abia puteaŭ ține un băiat de 18 ani, atîta forță dezvolta sub impresiunea spaimei. Se zbuciuma în mîinile celor ce'l țineaŭ și striga cu respirația întreruptă:

— Aghiotantul! Aghiotantul Stănescu... Ce caută aici?.. Mă omoară.

Curtea redacției era plină. Aghiotantul palid, protestînd că'i victima halucinației unui nebun și făcîndu-și cruce, a plecat...

De abia după intervenția D-lui Mille, după ce l'a asigurat că aghiotantul a plecat și că această confruntare a fost pentru a'i da dovadă militarului că el este vinovatul, nenorocitul a fost nițel calmat.

Această scenă a impresionat foarte dureros întregul nostru personal care a fost de față la această confruntare dramatică, precum și publicul pe care strigătele lui Tudor David îl adunase înaintea biurourilor noastre.

D. Haret a modificat regulamentul de admitere în școalele normale.

Ministerul de instrucțiune a luat hotărîrea ca la școalele normale de învățători din țară, să se predee pe viitor și un curs practic de agricultură.

Din T.-Jiu ni se anunță încetarea din viață a D-lui I. Scorțeanu, ajutor de primar al acelui oraș.

E vorba ca înmormîntarea să se facă cu cheltuiala comunei.

Costul lucrărilor digului de apărare ce se construește la Galați de-a lungul șoselei Brateșului, se va ridica anul acesta la 1.100 000 lei.

Consiliul permanent de instrucțiune a admis ca învățătoarele din satele turcești și tătărești din Dobrogea, să fie permutate în județele din stînga Dunărei.

Samsarii de falimente

Eri a venit înaintea tribunalului din Capitală, afacerea D-lor Cohn Drăcșineanu din Iași și Blauștein din Galați, aduși cu mandat de arestare la București.

Secția de vacanță compusă din D-nii Paraschivescu, Lupașcu și Alexandrescu, după o lungă dezbatere, găsind că în contra D-lui Cohn Drăcșineanu nu se găsesc destule probe de culpabilitate **a hotărît inconfirmarea mandatului de arestare dat în contra acestuia, și punerea sa în libertate.**

*

Tribunalul din contra, găsind că Blauștein este culpabil de escrocherii comise în complicitate cu Șapira, **a confirmat mandatul de arestare în contra lui Blauștein care a și fost depus la Văcărești.**

Incediul din Bușteni

Aseară ni s'a telegrafiat de către un amic al nostru din Bușteni că un mare incediŭ s'a declarat acolo, eri după amiazi, la hotelul Carpați.

Din cauza vîntului, care sufla cu putere, focul s'a întins cu repeziciune și, în mai puțin de 10 minute a coprins cele două etaje ale hotelului pe cari le-a distrus nu mai de cît.

Pînă să se poată da slabele ajutoare, focul se întinsese și asupra unui alt hotel situat în partea opusă a hotelului Carpați.

*

Primele ajutoare s'aŭ dat de pompa fabricei de hîrtie din Bușteni. Cu ajutorul acestei pompe incediul a putut fi localizat.

S'a chemat telegrafic pompa fabricei de var din Azuga, dar pînă să sosească aceasta încă patru camere din hotel aŭ căzut pradă flăcărilor.

Ambele pompe funcționaŭ cu putere, dar în zadar. Ajutat de vînt, incediul amenința să se întindă mereŭ și să puie în primejdie tot tîrgul.

*

Atunci s'a telegrafiat la Sinaia cerîndu-se ajutorul pompierilor din acel oraș.

Pompierii aŭ sosit abia după două ore. Totuși ajutorul dat de dînșii a fost de un mare folos, de oare-ce aŭ putut stinge tocmai spre seară și cu multă greutate incendiul.

Focul a luat naștere din etajul de jos al hotelului unde se afla o băcănie și un restaurant. Cauza incediului nu se cunoaște pînă acum.

Se fac cercetări.

Accidente de persoane nu s'aŭ întîmplat.

D.

Sultanul a ținut să dea D-lui Tr. Djuvara a înțelege că trebuie să facă loc D-lui Papiniu.

In acest scop s'a conferit ministrului nostru la Belgrad marele cordon al osmaniei.

Mărgărit lucrează cu succes.

D. Robescu, primarul Capitalei, 'și-a anunțat sosirea în țară pentru ziua de 1 Septembrie.

Consiliul permanent de instrucțiune a ținut eri ședință la ministerul de instrucțiune.

Specificul

Cu privire la modul cum administra faimosul D. căpitan Nicoreanu specificul săŭ, primim următoarea scrisoare pe care o recomandăm atențiunei celor în drept:

Cu o vie satisfacție am citit în stim. Dv. ziar de astă-zi că s'a găsit în fine un suflet care să dea alarmă împotriva nelegiuirilor săvîrșite de căpitanul Nicoreanu de la închisoarea militară asupra nenorociților, cari îi cade în ghiare. Am fost martor ocular acum vre-o 15, zile cînd unui biet soldat anume „Ioan Nicolae Codel" (așa mi se pare, dar se poate cerceta) de la manutanța armatei, închis preventiv pentru dezertare și care era deja bolnav, i-sa administrat o cantitate așa de mare din numitul „specific" pe care îl botează în batjocoră, „băutura lui Niță Sterea" ori „pelin de la Iordache", în cît sărmanului om, după-ce a debordat îngrozitor —primul efect—i'a provocat niște dureri atroce complicate de amețeală și a căzut jos aproape mort. A stat o jumătate de ceas lungit în nesimțire fără să'i vie nimenea în ajutor, atît de mare era groaza ce inspirase monstrul Nicoreanu. Am strigat cîți-va inși, că moare sub ochii noștri și 'l aŭ luat cîți-va soldați pe brațe de l'aŭ dus la infirmerie. Căpitanul văzîndu'l a spus că e beat și se preface. Nu știu ce s'o fi făcut cu el. D-tră sînteți în măsuri să cercetați. Cazuri de asemenea natură se întîmplă zilnic acolo.

Nicoreanu este biciul închisoarei.

D. M. Fronescu, directorul serviciului judiciar al ministerului de justiție, va ține locul de secretar al acestui minister în timpul celor 15 zile de concediŭ ale D-lui C. Filitti.

Un furt de 20000 lei

Cu privire la îndrăzneața escrocherie asupra căreia am raportat sub titlul de mai sus în ediția de seară a numărului nostru de eri, mai aflăm următoarele amănunte:

Escrocul în cestiune se numește Teofilato Riga, și este fiul acelui Domn Riga, care în 1891 reprezenta în Capitală casa T. Mendel din Brăila.

Astă-zi Riga a scăpătat, dar numele de om cinstit 'i-a mai rămas, așa că se explică lesne cum procuristul firmei Ieschek a putut să dea în cursă.

*

Chitanțele falșificate, cu cari s'a comis escrocheria, purtaŭ ștampilele gărilor Fundulea și Bănești. De altmintrelea, aflăm că blanchetele acestor chitanțe sînt așa de puțin păzite, în cît ori cine să duce la gară își poate însușî cîte-va dintr'nsele.

Pe de altă parte însă ni-se denunță un fapt destul de grav, anume că unii magazineri saŭ casieri sînt așa de ușuratecî, în cît eliberează chitanțe de expediție înainte ca mărfurile să fi fost încărcate, ba chiar și înainte ca ele să fi fost aduse.

*

Cît privește pe reprezentantul casei Ieschek care s'a dus la Bușteni ca să recunoască pe escroc, aflăm că el se numește Hornik.

Dal.

De atîtea ori am atras atenția ministerului de finanțe asupra unui mare număr de monede de 50 de bani cari, din cauza desei circulații, și-aŭ pierdut cu desăvîrșire ori-ce semn de pe ele, așa că, fiind cu totul șterse, ele nu mai circulaŭ de cît cu foarte mare greutate.

Cele scrise de noi se vede că aŭ avut un oare-care efect, de oare-ce aflăm că peste 1 600.000 de aceste monede aŭ fost retrase din circulație. In același timp s'a dispus punerea în circulație a 280.000 de aceste monede, fabricate de curînd la monetăria statului.

Noi atragem încă odată atenția ministerului de finanțe, pentru ca să scoată din circulație toate monedele șterse, de oare-ce aŭ mai rămas încă multe pe piață.

Se spune că legea pentru organizarea armatei noastre teritoriale va fi modificată de ministerul de războiŭ după legea de organizare a armatei teritoriale franceze.

Primăria din Giurgiu a hotărît ca acest oraș să fie alimentat cu apă potabilă de la Ghisdaru.

Costul acestor lucrări va fi de 800.000 lei.

Se vorbește că ministerul de domenii a hotărît în sfîrșit să construiască docuri la Iași.

Lucrările vor începe la primăvară și vor costa vr'o 200.000 lei.

E fenomenal ce se petrece cu exportul grîului nostru.

Nu s'a pomenit nici odată ca Ungaria să exporteze din Romînia atîta grîu cît a importat și va importa anul acesta.

Pe fie ce zi pleacă din porturile noastre spre Pesta șlepuri încărcate cu grîŭ.

Prețurile sînt foarte ridicate.

Conservatorii din Tîrgoviște, pentru a activa mișcarea de opoziție întreprinsă în jud. Dîmbovița în contra colectiviștilor, în așa fel ca să poată participa cu succes la ori ce viitoare alegere, s'aŭ constituit într'un comitet compus din 19 fruntași cetățeni, și pus sub președinția D-lui Const. P. Olănescu.

Vice președinți ai comitetului aŭ fost aleși D-nii Vasile Dimitropol și Elie Anghelescu.

Iată și numele celor 19 persoane cari vor forma comitetul executiv al partidului conservator în Dîmbovița și cari vor avea conducerea efectivă a acestui partid:

Const. Olănescu, Elie Angelescu, Dim. P. Condurățeanu, Th. Andronescu, Vasile Dimitrescu Giugălea, Nae Teodorescu Mihalcea, căpitanul Ștefan Georgescu, Grigore Ionescu, căpitanul N Negoescu, Vasile Dimitropol, Ioniță Angelescu, Iorgu Constantinescu, Vasile Constantinescu Ciuciuc, Vasile Cosma, Dim. Constantin Ursu, Iancu Gheorghiu, Nae Luculescu și Ioan G. Bucșeneanu.

Cearta dintre colectiviști și aurelianiști devine tot mai noslimă. „Liberalul", organul D-lui Djuvara, care pînă azi nu s'a amestecat în cearta dintre „Voința" și „Drapelul", îndreaptă astă-zi un violent atac sub forma unei notițe împotriva D-lui Aurelian și a colegionarilor săi politici.

Reproducem aci această notiță, întru edificarea cetitorilor:

„De la apariția sa, „Drapelul" a atacat pe D. Sturdza și pe „Voința Națională". Astă-zi ne atacă pe noi și pe D. Stătescu; mîine va ataca de sigur, pe D. Cantacuzino, și așa mai departe.

După o experiență de trei luni de zile, s'a lămurit pe deplin cum că scopul ce urmăresc cei ce daŭ direcția „Drapelului", e înlăturarea de la guvern și de la conducerea partidului național liberal a oamenilor săi cei mai însemnați și mai capabili, a oamenilor cari aŭ muncit în timpul opoziției, cari aŭ colaborat cu Ion Brătianu și cari își pun toate puterile spre a duce mai departe opera începută de dînsul.

După cum se vede, e lupta trîntorilor în contra albinelor.

Peste puțin timp, va suna ceasul răfueliî dintre partid și acești Domni, și atunci ne vom spune și noi cuvîntul nostru".

De la conferințele institutorilor din Capitală

— Ședința de la 18 August —

Ședința se deschide la ora 8 a. m. sub președinția D-lui revizor școlar Ilarian Velculescu, asistat de secretarii I. Pomponiu și Florescu. Se acordă cuvîntul D-lui S. Ciocîrlie. D-sa cu multă dreptate zice că trebuie să studiăm limba pentru a'i învăța gramatica. De cînd am început a face așa am scăpat a mai fi sclavii definițiunilor.

Intrînd în istoric, găsește că primii autori de gramatici îi găsim peste munți în persoana lui Klain, Cipariŭ etc. cari aŭ căutat a o adopta limbei latine. Mai tîrziŭ alte persoane de autori studiază limba cu istoricul și frămîntările formației ei, bazați pe textele vechi romînești saŭ din inscripții— mai cu seamă din secolul al XVI-lea, — din cari se vede firea limbei noastre cu legile ei.

Acest curent l'a format Lambrior și l'a continuă Ghibănescu, Tictin, etc. Lucrul petrecut între învățați s'a petrecut și în școală. Prima carte de gramatică care și-a făcut o epocă de vre-o 20 de ani, a fost a D-lui Manliu, care a adus mult folos la început, dar și neajunsuri, căci se dădeaŭ definiții și în urmă exemple făurite, cari ajunseseră stereotipe în toate școalele din țară.

Se încumetă a demonstra de ce nu tot d'auna o definițiune poate coprinde totul. Se bazează pe psichologie că, atunci cînd sfera și conținutul n'aŭ note comune, se nasc excepții.

*

Venind la cazuri, D-sa și D. Pomponiu le definește că sînt raporturile dintre vorbe în propozițiuni. Unele vorbe se flecsionează în sine, altele primesc înainte cîte-va particole spre a putea să arate relațiile între ele.

Inzistă mult asupra cazurilor cu prepoziții asupra cărora sînt multe păreri. D. Ciocîrlie dă două soluții: prima, că sînt cazuri prepoziționale în acuzativ cu înțeles de obiect drept, nedrept, circumstanțial și atribut; prin a doua soluție consideră ca acuzative curate numai cazurile cari intervin direct pe lîngă verb saŭ cu prepozițiunea „pe" înainte; în cazul acesta trebuie să admitem genetivul, dativul și acuzativul și singure și prepoziționale.

Dificultatea însă se unește cu acele vorbe însoțite de alte prepozițiuni afară de: „pe", „de", „către" etc. Ar fi deci nevoie de crearea unui alt caz. D-sa admite primo soluție.

In privința vocativului, ca și ante vorbitorii, admite că nu face parte din propozițiune. El are două forme: forma nominativului la singular și a acuzativului la plural. Sînt și forme unde intervine un „a", un „e" și chiar un „ă".

Termină zicînd că cazurile se prezintă sub două forme: curate, cînd cuvîntul se schimbă în sine și se declină articulat, și al doilea cînd intervine o particulă înainte.

*

D-l P. Ghenea, luînd cuvîntul, zice că se va ocupa ca și D-l Ciocîrlie mai mult de cazul prepozițional.

Inainte de a intra în subiect, arată că cestiunile ce s'aŭ pus în discuție de către autoritatea școlară, nu sînt pentru a se vedea că se știe carte, ci pentru a ajunge la o unitate metodică.

Foarte bine aŭ vorbit în această privință D-nii Pomponiu și Teodorescu. Găsește asemenea că definițiunile date de D-lor, cum că cazurile împlinesc un rol sintactic și că de el să ne îngrijim, nu de întrebări, le găsește foarte nemerite.

In interesul cunoașterei cazurilor și simplificarea gramaticei e de părere că o vorbă să fie în cazul acuzativ numai atunci cînd e compliment drept. In ori ce alt caz să se numească cazul prepozițional.

Combate pe autorii cari alătură cazurile prepoziționale cazului acuzativ și termină spunînd că e în totul de părerea D-lui Teodorescu ca definițiunile să fie complecte și la fel în toate manualele, aceasta în interesul învățămîntului.

*

D-l V. Nistorescu întreabă mai întîi biroul dacă în cestiuni controversate n'ar fi bine să se nască o discuție contradictorie prin care să se poată ajunge la o unitate de vederi. D-l revizor găsește că e bună întrebarea, dar roagă ca D-sa să găsească soluția.

D-l Nistorescu, obținînd cuvîntul în chestie, găsește că definițiunile cazurilor nominativ, genetiv și dativ sînt destul de bune. Inzistă și D-sa tot a-

---

FOIȚA ZIAR. „ADEVĚRUL"

— 120 —

PIERRE DECOURCELLE

COPIII PARASIȚI

Partea a III-a

TRASURA DE UNIRE

XV

Mama Zefirina

cerșind.

In toate diminețele pleca dar să cerșească.

Se așeza într'un colț și se gîndea.

Gîndul era Fanfan.

Ce se făcuse?

De ce nu mai dăduse semne de viață?

Cînd îl gonea foamea ori frigul se întorcea acasă.

In ziua aceea Isidor zisese după ce plecase Claudinet:

— Ce ne facem? Stăm prost cu paralele!...

— Mai avem pentru o săptămînă zise Zefirina.

— Și poate o da D-zeŭ să moară Claudinet și vom putea moșteni, zise La Limace.

— O fi; dar astea sînt numai vorbe și dorințe. Trebuie să ne gîndim bine. Eŭ mă plictisesc cînd nu am nimic de făcut zise Isidor. Nu știu ce dracu să mă fac și cu ce să mai scot ceva parale.

— Așa e...

— O să fiŭ silit să mă însor.

— Tu.

— Da, zise Isidor, femei găsesc destule, dar mie îmi place una. Am pus eŭ ochii pe ea... dar nu mă vrea.

— Se poate să nu te vrea pe tine frumosul Isidor? zise La Limace în rîs.

— Are să mă placă. Răbdare să am.

— Pînă atunci...

— Pînă atunci aș dori să găsesc ceva serios. spre pildă casa lui d'Alboize de care vorbeai mai alaltăieri. Nu te mai gîndești la ea?

— Ba studiez.

— De geaba zise Zefirina tot nu face cît ăla cu hîrtiile. La Limace ar fi făcut iscăliturile și acum eram bogați.

— Nici cît scrisorile perdute!

Și zicînd aceste cuvinte La Limace se uită chiondorîș cu ură la Isidor.

In acelaș timp și Isidor se uita la ei cu mînie și amenințare.

Amîndoi întoarseră capetele.

Se făcură că beaŭ.

Ah! canalie! cugetă La Limace, de m'ași putea scăpa de tine.

— Nu mai merge, gîndea Isidor. Chiar azi trebuie să fac ceva.

Apoi zise tare:

— Acum ce să ne mai gîndim la scrisori?... S'aŭ dus și asta e! Să le lăsăm dracului. Ia vezi, La Limace găsește alt ceva...

— Mă ocup.

Ascuțitorul își goli paharul.

Pe urmă se sculă și plecă cu ascuțitoarea.

Abia se depărtă și se sculă și Panoufle.

Vrea să facă într'un fel.

Prilejul era minunat.

— Ia ascultă, Zefirino, zise el, așezîndu-se lîngă ea hai să vorbim puțin dar bine.

— Despre ce?

— Stai colo și toarnă să bem

— Bucuros.

— Ascultă-mă bine.

— Dar ce ai a'mi spune?

— Mă mai întrebi? zise Isidor uitîndu-se la ea galeș.

— Iar începu cu prostiile?

— Astea nu sînt prostii...

— Ei aș!

— Iți spui că te iubesc!

— Așa spui tutulor femeilor.

— Dacă ai vrea tu ți-aș spune numai ție.

— Ți-am spus că nu înșel pe La Limace.

— Il iubești?

— Da. Il iubesc.

— Ba nu zăŭ?

— Zăŭ.

— Minunată femeie!

— Tu ești frumos și mai plăcut de cît el, dar nu ajunge atît.

— Apoi îmi spuseseși...

— Că dacă aș avea dovezi că mă înșeală mi aș schimba gîndurile?... Dar așa am zis și nu'mi iaŭ vorba înapoi. Dar mi-ai adus vre-o dovadă?..

— Cine știe? zise Isidor.

Zefirina se îngălbeni.

De o dată dădu peste cap paharul cu rachiŭ.

Apoi își șterse gura cu mîneca și zise:

— Ce vrei să zici?

— Ce zic.

— Să mă înșele pe mine Eusebiu?...

— De!..

— Nu se poate.

— Nu s'o fi putînd.

— Minți!... De ar fi așa...

— De ar fi așa, ai înghiți și ai tăcea cum înghiți buftuelile ce-ți trage.

— Asta nu. Și cine știe ce aș face de aș fi încredințată..

Privirea Zefirinei era cruntă.

Tăcură amîndoi.

De odată Zefirina căreia gîndurile acestea îi făceaŭ răŭ, rupse tăcerea.

— Dar dovada unde e? De ce taci și nu spui? Vezi că minteai?

— Ce am spus e adevărat.

Femeia se ridică în sus.

— Atunci spune tot! strigă ea.

Și ochii îi străluceaŭ de ură.

— Mai bău un pahar.

Zefirina bea paharul dintr'odată.

Acum spune: zise ea.

Isidor se apropie de ea.

Incepu!

— La Limace draga mea, ne înșeală pe amîndoi.

— Cum?

— Ce, tu crezi că a pierdut într'adevăr scrisorile lui d'Alboize?

— Firește!

— Ei ași! Vrea să le vînză singur și cînd o pune mîna pe bani și pe moștenirea lui Claudinet, p'aci i e drumul, lăsîndu-te pe drumuri pe tine, soția lui.

— Asta nu cred eŭ!

N'auzi că te înșală de acum!

— Nu e adevărat.

— Te înșeală cu o fată frumoasă. l'am văzut eŭ vorbind.

— Cum o chiamă? Cine e? urlă Zefirina.

Și puse mîna pe o sticlă de rachiŭ...

— Lasă sticla în pace că verși rachiul zise Isidor liniștit.

Și umplu iar paharul Zefirinei.

Apoi se uită la ea cu coada ochiului, să vadă ce efect fac vorbele lui.

Urmă:

— E blondă., și tînără. Să tot fie de 16 ani. Se duce la ea la fie a e două zile. Chiar acum trebuie să fie la ea.

Zefirina se făcuse roșie ca focul.

Umbla prin odaie împleticindu-se.

— De aș fi sigură de ce'mi spui mi-aș răzbuna cumplit...

— Cum?

— Cu cuțitul ăsta.

Și arătă un cuțit de bucătărie ce se afla pe o masă.

Isidor zîmbi.

Era încîntat.

Ii zise uitîndu-se la ea drept în ochi:

— Și pe urmă ne luăm amîndoi?

— Da. Dar întîi să mă răzbun. Pînă atunci nu.

— Bine, vezi să lucrezi frumos... Las că te învăț cum să faci.

— Intîi vreaŭ să fiŭ sigură că m'a înșelat.

— Vei fi.

— Cum?

— Ți'i voi arăta împreună.

— Cînd i-oi vedea împreună îi și omor...

— Pe femeia la ce? Că nu e vinovată.., Ea nici nu știe că el are femeie... Ajunge să'l omor pe el.

— Da, ai dreptate. Nu mai pe el am să'l omor.. Să mi'l arăți cu ea și lasă...

(Va urma)

supra cazului prepozițional și cu argumente ajunge a'ĭ arăta locul.

Combate unele definițiunĭ date de D-nul Teodorescu.

*

Dl. Stoicănescu zice că va fi în divergință cu toțĭ ante-vorbitoriĭ. Dl. Ciocîrlie, arătînd evoluția limbeĭ, a găsit vină autorilor vechĭ carĭ aŭ recurs la limba latină. Aceasta era o consecință logică, căcĭ nu se puteaŭ face întreruperĭ brusce.

Limba din secolul al XVI-lea, pe care, zice Dl. Ciocîrlie, să nu bazăm, e departe de limba romană. Găsește vină în această privință autorilor modernĭ.

Venind la cazurĭ, ia pe fie-care în parte. Asupra cazuluĭ nominativ nu insistă. La genetiv cu prepoziția „de" nu-ĭ zice genetiv, ci 'l ia ca adjectiv fiind-că arată o calitate. La dativ întrebările „cuĭ" „la cine" le găsește bune. In construcție cu alte prepozițiĭ îĭ zice caz prepozițional.

Cazul acuzativ îl definește cazul obiectuluĭ drept. In cazul prepozițional staŭ toate substantivele cu prepozițiĭ înainte.

Termină zicînd că e de părere ca să se reînvie cazul prepozițional ca cestiunĭ de etimologie, iar ca sintaxă să se numească atribute și adverbiale.

Ședința se ridică.

Dip.

A se ceti în pagina a șasea „Destăinuirile unuĭ polițist".

Ediția de seara

Regele Italieĭ în Germania

(Serviciul telegrafic al *Agenției Romîne*)

Hamburg, 22 August. — Majestățile lor imperiale aŭ sosit la amĭazĭ. Aŭ fost primite de împărăteasa Frideric și marele-duce de Lecktemburg Strelitz.

Berlin, 22 August.— Cancelarul, prințul de Hohenlohe, sosit azĭ dimineață la Berlin, va pleca mîine la Hamburg.

Hamburg, 22 August. — Regele și regina Italieĭ aŭ sosit la orele 5 și 20 minute seara. I-aŭ primit majestățile lor germane. Majestățile lor s'aŭ îmbrățișat de maĭ multe orĭ.— Mulțimea le face o primire entuziastă.

Armeniĭ condamnațĭ la moarte

(Serviciul telegrafic al *Agenției Romîne*)

Constantinopol, 22 August.— Opt Armenĭ aŭ fost osîndițĭ la moarte; aŭ fost achitațĭ doĭ bănuițĭ ca atentatorĭ contra Porțeĭ.

Țarul in Polonia

(Serviciul telegrafic al *Agenției Romîne*)

Varșovia, 22 August. — Aseară, după masă, a fost o reprezentație de gală la teatrul Lazenky. Astăzĭ țarul, însoțit de marĭĭ-ducĭ, pă vizita fortificațiunile Varșovieĭ.

Canea in stare de asediu

(Serviciul teleg. al „Agenției Romîne")

Canea, 22 August.— Admiraliĭ aŭ promulgat o ordonanță privitoare la formarea uneĭ comisiunĭ militare de poliție internațională. Primul articol al ordonanțeĭ vorbește despre alcătuirea acesteĭ comisiunĭ. Cel de al doilea articol spune că comisiunea va judeca fără apel, pe baza coduluĭ militar italian, actele contra siguranțeĭ publice, ofensele contra ofițerilor și jandarmilor internaționalĭ, ofense comise de indigenĭ, de supușiĭ sultanuluĭ și de străiniĭ administrațĭ.

Articolul al treilea spune că împotriva supușilor străinĭ învinuițĭ de crime, delicte și contravențiĭ, carĭ nu sînt specificate în articolul al doilea, consuliĭ vor proceda conform capitulațiunilor.

Admiraliĭ vor hotărî locul unde se va aplica pedeapsa. Iși rezervă facultatea de a crea comisiunĭ similare, după trebuință, în alte orașe ocupate. Aceste comisiunĭ vor aplica codul militar al națiuneĭ căreĭa aparține comandantul superior al localitățeĭ.

Ultime informațiunĭ

Două crime

Crimele săvîrșite cu Tudor David și sergentul N. Godeanu aŭ produs o adîncă impresie în public. De mult lumea noastră n'a fost atîta de puternic zguduită de crime atît de atroce.

Peste tot locul nu se discută de cît asupra acestor oribile barbariĭ și toată lumea e de acord a recunoaște că crimele acestea nu s'aŭ întîmplat de cît grație pasivitățeĭ cu care aŭ privit la crime toate guvernele noastre.

*

Sub o falșă aparență de interese superioare, guvernele aŭ confundat—pentru a apăra pe uniĭ favorițĭ vinovațĭ—întreaga armată cu uniĭ indivizĭ brutalĭ.

De cîte orĭ s'a cerut pedepsirea unuĭ ofițer culpabil s'a răspuns că: se insultă armata! se insultă epoletul!

Or, nimănuĭ nu-ĭ trece prin gînd să solidarizeze întreg corpul ofițeresc — care în marea luĭ majoritate se compune din ofițerĭ capabilĭ, demnĭ și umanitarĭ— cu rariĭ militarĭ carĭ se dedaŭ la acte barbare.

*

De astă dată se pare că autoritățile superioare ar voi să ia măsurĭ, dar procedarea ministruluĭ de războiŭ este așa de slabă, în cît nu poate să facă impresia că ministrul ar dori cu tot dinadinsul să se descopere adevărul.

De alt-fel, de cînd am publicat denunțările ce ni s'aŭ făcut în ce privește tratamentul cu „specific" pe care îl aplică cu D. d-r. Nicoreanu soldaților, pe fie-care zi primim la redacție tot felul de scrisorĭ prin carĭ ni se denunță alte și alte fapte de ale D-luĭ Nicoreanu.

Azĭ ni se spune că pe doĭ soldațĭ, unul din jandarmĭ, altul—nu ni se spune din ce armă—ĭ-a tratat cu specific pînă ce aŭ murit, de oare-ce îĭ intrase în cap că soldațiĭ se prefac, de și interniĭ spitaluluĭ susțineaŭ că unul are pneumonie și cel alt pleurizie.

*

Am spus și o repetăm că noĭ nu putem să garantăm exactitatea tuturor acestor denunțărĭ, dar cerem să se facă o anchetă serioasă.

La cererea noastră s'aŭ asociat maĭ multe ziare.

Ar fi într'adevăr înspăimîntător dacă ministrul de războiŭ ar arăta că tolerează asemenea fapte.

*

Aseară la noĭ, în curtea redacțieĭ s'a petrecut o scenă care ar fi mișcat de sigur pe ceĭ maĭ obișnuițĭ cu tragediile viețeĭ.

Un om apucat de epilepsie la vederea aceluĭa care l'a bătut.

Cum trebuĭe să fi fost torturat Tudor David?

Și se pot oare tolera asemenea fapte? Ar fi monstruos.

U. Z.

Ni se scrie din Caracal că erĭ dimineață, pe la orele 10 jum., în fața caselor D-luĭ C. Dobrotescu, avocat din localitate, s'a întîmplat un regretabil scandal între acesta și judecătorul de instrucție Săvescu. Cel din urmă a fost pălmuit de cel d'întîĭ.

Motivele acesteĭ agresiunĭ nu le cunoaștem încă.

Ni se comunică apropiata apariție a uneĭ cărțĭ intitulată „Două zecĭ de anĭ de administrație romînească în Dobrogea" și datorită peneĭ unuĭ cetățean dobrogean. In această carte autorul va încerca să dovedească lumeĭ că unicul vinovat pentru tot ce se petrece în Dobrogea este D. Paul Stătescu.

D. dr. Fântăneanu ne roagă să anunțăm că atîta vreme cît a fost medic la Podul-Turculuĭ n'a fost nicĭ victima prefectuluĭ, nicĭ a sub-chirurguluĭ, nicĭ a D-neĭ sub-chirurg.

Luăm act...

Am anunțat zilele trecute că D. Marinescu-Bragadiru a fost numit supra-arbitru într'un proces dintre D. Zenoff și asociațiĭ săĭ Wohl și Zwiebel, marĭ fabricanțĭ de cherestea.

D. Marinescu-Bragadiru, după ce a examinat cu de-amănuntul toate hîrtiile ambelor părțĭ, găsind că D-niĭ Wohl și Zwiebel aŭ frustrat pe D. Zenoff cu sume enorme de banĭ, a dat o sentință favorabilă acestuĭ din urmă și a dispus numirea unuĭ sechestru judiciar peste averea D-lor Zwiebel și Wohl.

Sentința D-luĭ Bragadiru a făcut o impresie foarte bună în lumea comercială din Capitală, care știe că D-niĭ Zwiebel și Wohl aŭ furat în modul cel maĭ neomenos pe D. Zenoff care, din bogătaș, ajunsese de mila asociaților săĭ.

D. Zenoff e hotărît să deschidă și o acțiune penală în contra foștilor săĭ asociațĭ Wohl și Zwiebel.

Ministerul de interne a aprobat proiectul relativ la transformarea și îmbunătățirea șoselelor Ștefan cel Mare, Bonaparte țĭ Basarab.

Ministrul de justiție are intențiunea de a modifica din codul civil titlul care tratează despre căsătoriĭ.

In esență, proiectul se zice că ar consta în aceea că formalitățile de publicare și celebrare a căsătorieĭ și consimțimînt la căsătorie să nu maĭ fie așa de riguroase după cum prevăd actualele dispozițiĭ ale coduluĭ civil.

Ceea ce a sugerat ministruluĭ de justiție reforma titluluĭ respectiv din codul civil este numărul considerabil de uniunĭ libere și numărul crescînd al copiilor nelegitimĭ.

Chiar capitolul din codul civil relativ la înscrierea naștereĭ copiilor în registrele stăreĭ civile va fi modificat.

Această măsură nu poate fi de cît lăudabilă.

Comandantul corpuluĭ al IV-lea de armată lucrează la formarea itinerariilor după carĭ se vor ținea manevrele parțiale ale fie-căreĭ garnizoane.

Manevrele se vor face în jurul orașelor de reședință a garnizoanelor.

Manevrele vor consta din exercițiĭ de mînuirea armeĭ, tiraliorĭ, tir și micĭ atacurĭ.

Incendiul din Buștenĭ

Cu privire la incendiul din Buștenĭ maĭ primim următoarele amănunte:

Focul a luat naștere de la o bucătărie a hoteluluĭ Carpațĭ și s'a întins cu o repeziciune uĭmitoare, distrugînd în zece minute întregul hotel, din care nu s'a putut scăpa nicĭ cea maĭ mică mobilă.

Din fericire, era ora meseĭ și nu se afla nicĭ o persoană în hotel.

Focul favorizat de un vînt puternic s'a întins și la alte 5 clădirĭ, dintre carĭ o băcănie mare, și le-a distrus pe toate.

Scînteele duse de vînt căzură pe casele din vecinătate și le incendiară și pe acestea, între carĭ restaurantul Costache Popovicĭ și locuințele din vecinătate.

Era un tabloŭ teribil. Toată lumea alerga scoțînd totul de prin case, căcĭ întregul oraș era amenințat de flăcărĭ.

*

Din fericire, sosiră trenurĭ speciale cu pompierĭ din Sinaia, Predeal, Ploeștĭ și Azuga, cînd d'abia focul a putut fi localizat.

La 6 ore seara totul se liniști, dar locul sinistruluĭ îțĭ inspiră groază.

Foarte multă lume sosește din Sinaia, Predeal și împrejurimĭ pentru a vedea ruinile lăsate de incendiŭ.

O parte din clădirĭ eraŭ asigurate. Pagubele se urcă la cîte-va sute de miĭ leĭ.

Th.

Autopsia luĭ Godeanu

Azĭ, la ora 11 și jum., s'a făcut autopsia cadavruluĭ nenorocituluĭ sergent Godeanu, mort din cauza specificuluĭ pe care îl dă d-rul Nicoreanu.

Autopsia s'a făcut în așa condițiĭ în cît cinizmul D-lor membri aĭ ancheteĭ a revoltat pe toțĭ ceĭ prezențĭ.

D-lor superiorĭ, temețĭ-vă că vĭ se va înfunda odată și vețĭ fi siliți să lăsațĭ maĭ jos acel ton care nu face onoare oamenilor carĭ aŭ însărcinare de judecătorĭ.

Dar să povestim faptele.

Declarațiĭ scandaloase

Maĭ toțĭ membriĭ ancheteĭ spuneaŭ în gura mare că sînt mofturĭ denunțările preseĭ.

D. maĭor Paleologu, comisarul regal, îndată ce a intrat în sala de autopsie s'a adresat către reprezentanțiĭ preseĭ:

— *Care e de la* **Dreptatea**?

Și apoĭ reprezentantuluĭ *Dreptățeĭ*:

— *Care intern țĭ-a făcut D-tale declarațiĭ? Dă-mĭ numele. Nu-ĭ de ajuns să scriĭ la gazetă.*

— *Nu pot spune numele.*

— Apoĭ cum vreĭ să daŭ în judecată pe căp. Nicoreanu?

Atuncĭ a intervenit reprezentantul *Adevěruluĭ* și ĭ-a spus:

— Maĭ lesne daĭ D-ta în judecată pe intern.

*

D. colonel Anghelescu, reprezentantul ministruluĭ, ca comandant al piețeĭ îndată ce a intrat a început să spuie:

— *E fleac cu* **specificul**; *și eŭ am luat cînd eram în școala militară. Așa se scrie la gazete, știm noĭ.*

*

D. dr Papilian, președintele comisiuneĭ de anchetă, la cererea familieĭ ca să asiste și medicĭ civilĭ a răspuns:

— *Medicĭĭ civilĭ nu prezintă nicĭ o garanție, de oare-ce chiar profesoriĭ universitarĭ daŭ certificate false pe cincĭ leĭ.*

*

Aceasta e comisie de anchetă! Această comisie are să descopere adevărul.

E înspăimîntător să vezĭ nișțe judecătorĭ carĭ aŭ curajul ca în gura mare față de atîta lume să ție un asemenea limbagiu.

Acĭ trebuĭe să intervie o putere nesovăitoare căcĭ moravurile ce încep să troneze sînt primejdioase.

Autopsia

Autopsia s'a făcut de D-niĭ doctorĭ Papilian, Catopolu și Drăghescu, medicĭ militarĭ.

Aŭ constatat: sfîrcurile ambilor plămînĭ aveaŭ turbeculĭ.

Mediciĭ spun decĭ că Godeanu a murit de ftizie galopantă.

In stomac însă s'a găsit un lichid de culoarea cafeleĭ cu lapte.

Acest lichid a fost luat pentru a fi examinat chimicește de către D. farmacist al diviziei corpuluĭ de armată.

De ce avem institut chimic?

Inchipuițĭ-vă ce anchetă, noĭ avem un institut chimic și un chimist care a fost trimis de stat ca să studieze chimia otrăvurilor și cu toate acestea mediciĭ militarĭ trimet să facă analiza un farmacist militar inferior în grad membrilor comisiuneĭ de anchetă.

Punețĭ mușamaua, D-lor, dar nu se acopere o crimă comițînd altă crimă.

*

Inmormîntarea cadavruluĭ se va face mîine la orele 3 p. m. Cortegiul va porni de la spitalul militar.

*

Trebuĭe să spunem că dintre toțĭ membriĭ comisiuneĭ de anchetă D. d-r. maĭor Catopolu a avut o purtare corectă.

Rep.

Din cauza îmbulzeleĭ de materie, foița „Fiica răzbunătoare" n'are loc în numărul de azĭ.

Inspectoriĭ și revizoriĭ școlarĭ sînt convocațĭ să se întrunească la ministerul de instrucție în zilele de 25, 26, 27, 28 August spre a fi consultațĭ în privința fuzionăreĭ externatelor secundare de fete cu școalele profesionale în acele orașe unde există ambele, iar în orașele unde există numaĭ externate acestea să fie transformate în școlĭ profesionale adăugîndu li se cîte două clase pentru predarea țesetorieĭ și lengerieĭ.

In tîrgul Odobeștĭ, județul Putna, a avut loc alaltă-erĭ alegerea de primar în locul D-luĭ Tache Vrabie revocat în urma stăruințelor D-luĭ Săveanu.

Aŭ fost doĭ candidațĭ, unul al opozițieĭ D. Ghiță Dumitrescu și altul al administrațieĭ D. Grigore Dragomir, care este un protejat al D-luĭ Săveanu.

Cu toate ingerințele administrațieĭ și stăruințele D-luĭ Săveanu, D. Ghiță Dumitrescu, candidatul opozițieĭ și inamic personal al D-luĭ Săveanu, a reușit.

Primarul din Focșanĭ este furios în contra cetățenilor din Odobeștĭ pentru că aŭ votat pe un candidat al opozițieĭ și îĭ amenință cu tot felul de persecuțiĭ.

Erĭ, pe la orele 10 și jum., un scandal a fost provocat de un conductor al tramvaĭuluĭ noŭ.

In vagonul cu No. 21 care trecea prin calea Rahoveĭ s'a urcat un Domn în dreptul farmacieĭ D. Nicolaŭ. Conductorul încasă taxa cuvenită, însă nu-ĭ dădu biletul pe dată. Nu trecu mult și ceru din noŭ taxa; Domnul refuzînd de a plăti de două orĭ, a fost insultat și chiar amenințat de conductor.

D'acĭ intervenția pasagerilor și a publiculuĭ din stradă carĭ se urcară în vagon spre a liniști pe conductorul din ce în ce maĭ agresiv.

Scandalul a fost liniștit de agențiĭ polițienești.

Am atras în nenumărate rîndurĭ atențiunea celor în drept asupra scandalurilor provocate de conductoriĭ și vizitiĭĭ nouluĭ tramvaiŭ și cu regret vedem că nu se ia nicĭ o măsură.

Pînă cînd atîta toleranță?

Rușiĭ în Bulgaria

Noul minister rusofil bulgar nu a depus încă jurămîntul și deja sosesc știrĭ despre o maĭ mare înfrățire între Rușĭ și Bulgarĭ.

Ca tot-d'a-una, această înfrățire se manifestă și de astă dată prin trimiterea de ofițerĭ rușĭ în Bulgaria.

Ofițeriĭ rușĭ în Brăila

Intr'adevăr, primim știrĭ din Brăila că erĭ aŭ fost văzuțĭ acolo 32 de ofițerĭ rușĭ carĭ aŭ stat aproape toată ziua în centrul orașuluĭ, chefuind și spunînd tuturora că serbează înfrățirea ruso-bulgară.

Intrebațĭ că de ce nu aŭ rămas în Rusia să serbeze această înfrățire, ofițeriĭ rușĭ aŭ răspuns că aŭ primit ordin telegrafic din Petersburg ca să plece în Bulgaria unde vor pregăti trupele bulgare pentru un apropiat războiŭ.

Spre seară ofițeriĭ rușĭ aŭ plecat cu un vapor din Brăila, luînd direcția Varna. Căpitanul vaporuluĭ a declarat că ofițeriĭ rușĭ merg în Bulgaria.

Șlepurĭ cu munițiunĭ

Trimiterea acestor ofițerĭ rușĭ în Bulgaria nu e dar de cît răspunsul pe care îĭ dă guvernul rus prințuluĭ Ferdinand pentru că a făcut încă un pas spre Rusia.

Plecarea acestor ofițerĭ rușĭ în Bulgaria nu este un caz izolat, el e în legătură și cu alte știrĭ ce ne sosesc de pe marginea Dunăreĭ și în special din Corabia, *prin carĭ ni se vestește* **că zilnic sosesc acolo șlepurĭ rusești încărcate cu munițiunĭ și cu ofițerĭ rușĭ deghizațĭ, carĭ descarcă noaptea munițiunile pe malul drept al Dunăreĭ prin împrejurimile Rahoveĭ.**

Pentru Macedonia

După cum dar se vede există o înțelegere secretă între ambele state slave pentru a pregăti o mișcare războinică.

Bulgariĭ asigură că munițiunile nu sînt pentru armata bulgară, ci pentru Macedonia unde guvernul bulgar de conivență cu cel rus pregătește o revoluție generală.

Tactica

Micile certurĭ despre carĭ se vestește din cînd în cînd că ar fi existînd între Rusia și Bulgaria oficială n'ar fi după uniĭ diplomațĭ, de cît o tactică pentru a induce în eroare pe marile puterĭ europene și a putea ast-fel pregăti în secret mișcarea macedoneană. Chiar îndreptarea încetul cu încetul a prințuluĭ Ferdinand spre rusofilizm se face cu știință și în urma sfaturilor din Petersburg, pentru a obicĭnui poporul bulgar și a nu da de bănuit puterilor interesate.

Mir

In ziua de 25 August, se vor începe înscrierile la toate școalele statuluĭ din țară.

Ni se anunță că plecarea micilor principĭ s'a hotărît în urma izbucnireĭ la Sinaia a febreĭ tifoide, care bîntuĭe de cîte-va zile.

Pînă acum aŭ fost 3 cazurĭ mortale.

Azĭ domnul dr. Felix va pleca la Sinaia spre a aviza asupra măsurilor ce trebuĭesc luate pentru a opri răspîndirea boaleĭ.

O nouă barbarie bulgărească

Azĭ de dimineață Agenția Romînă *ne-a transmis următoarea telegramă:*

Viena 22 August. — *Corespondența politică* vestește că, după comunicatele maĭ multor ziare, Helena Kröner, supusă austro-ungară, a suferit violențe exercitate asupra eĭ. De aceea Agenția „Austro-Ungară" din Sofia a fost însărcinată de ministerul de externe al Austro-Ungarieĭ să facă îndată un raport asupra acesteĭ afacerĭ și să-l expedieze telegrafic.

*

Pentru maĭ buna pricepere a acesteĭ telegrame dăm următoarele amănunte:

Helena Kroener, supusă austro-ungară, își deschisese un mic birt într'un tîrgușor de lîngă Burgas. Intr'o zi veniră la dînsa maĭ mulțĭ ofițerĭ — ca la vre-o 20 — și după ce chefuiră din cale afară încercară să siluĭască pe tînăra femeĭe. O luptă crîncenă se încinse între aceasta și ceĭ 20 de ofițerĭ, luptă din care femeĭa ieșĭ învinsă.

*

Scăpată din mîna acestor bestiĭ femeĭa alergă la polițaiul orașuluĭ. Acesta însă drept orĭ-ce răspuns îĭ ordonă ca pînă în 24 de ore să părăsească tîrgul. Biata femeĭe plecă la Burgas, de unde adresă o telegramă consulatuluĭ general la Sofia, cerîndu-ĭ ajutor și protecție. Consulatul interveni pe lîngă guvern, care revocă imediat ordinul de expulzare dat împotriva femeĭeĭ.

*

Helena Kroener s'a întors în Bulgaria, dar micul eĭ avut e ruinat și dînsa necinstită—o adevărată victimă a zbirilor bulgărești. După cît se vede din telegrama Agențieĭ Romîne, *guvernul austro-ungar are de gînd să inziste pe lîngă guvernul bulgar spre a obține pedepsirea vinovaților și satisfacție deplină pentru nenorocita femeĭe.*

Dal.

Știrĭ telegrafice

(Serviciul telegrafic al *Agenției Romîne*)

Euxinograd, 22 August.—Prințul Ferdinand a primit pe căpitanul staționaruluĭ italian la Constantinopol, care, în călătoria sa prin Marea-Neagră, a aruncat ancora înaintea luĭ Euxinograd. A fost un dejun în onoarea ofițerilor italienĭ.

Duminică vor sosi la Euxinograd prințesa Maria-Luiza și prințiĭ Boris și Ciril.

Atena, 22 August.—Intr'un acces de nebunie, un căpitan de infanterie a tras asupra a doĭ locotenențĭ. Unul a fost ucis, al doilea e rănit de moarte.

Constantinopol, 22 August.—După selamlik, Sultanul a primit în audiență pe D. Markow, agent diplomatic bulgar, și pe șefiĭ misiuneĭ abisiniene.

Lisabona, 22 August.—In urma jefuireĭ uneĭ bărcĭ portugheze de către piratĭ, două cuirasate portugheze vor pleca la Maroc.

Essen, 22 August.—A sosit regele Siamuluĭ.

ECOURĬ

● **Satira No. 12,** care a apărut apătămîna aceasta, are o frumoasă ilustrație reprezentînd o scenă din viața high-liff-uluĭ bucureștean. Din multele articole pline de spirit și humor putem recomanda: *Poeților de contrabandă*, de Rocambole; *Spectacole de vară*, de Kiriac; *Vilegiatură*, de Stan Pățitul; *Repețim*, de Costache Modestu; *Versurĭ pesimiste*, de Costin O.; *Interview cu vice-regele Chineĭ*, de Alb. Hussar; *Cafeneaua bulevarduluĭ*, de Sapho; *Carta de vizita*, de Jenică Moralistu; *Chestiunea apeĭ*, de Jovial; *Pancu amorezat*, de Irca; *Rugăciunea redactoruluĭ*, de Cuviosu; anecdote, poeziĭ, epigrame, culmĭ, znoave, etc.

REPORTAGIU

Din Capitală

Un individ necunoscut se prezintă alaltă-erĭ, în str. Cazarmeĭ No. 72, la un negustor de circĭumă și băcănie anume Marco Naum și îĭ spune că ar putea să'ĭ vîndă unt-de-lemn cu prețul de 70 banĭ kilo. In același timp îĭ prezintă și o probă de acel unt-de-lemn. După ce se învoește cu negustorul, astă-zĭ 22, la orele 11 vine acel individ cu o tinichea pătrată și pecetluită. Negustorul toarnă din tinichea de probă și îl vede cam tulbure, despre care lucru ĭ-a și obiectat.

Dar individul îĭ spune că această turbureală provine din cauza mișcăreĭ butoiuluĭ din care s'a pus unt-de-lem în tinichea. Negustorul gustă unt-de-lemnul și i se pare bun. Apoĭ îl cîntărește și la cîntar trage 17 kilo. Face socoteala pe 90 banĭ, scade tinicheaua și plătește 13 leĭ 50 banĭ pentru acel unt-delemn. Maĭ tîrziŭ voind a scoate din unt-de-lemn care'ĭ fu mirarea negustoruluĭ cînd văzu că nu ese din tinichea de cît ½ kilo. Desface imediat cutia și în ea găsește prune, iar peste prune o cîrpă.

Erĭ după amĭază individul Constantin Gheorghe, servitor la Gheorghe Cărăușu din șoseaua Colentina 55, trecînd pe strada Francmazonă cu o căruță cu piatră și caiĭ neputînd urca la deal a început să se deă îndărăt. Căruțașul chemă în ajutorul săŭ un băĭat ca de 10—12 anĭ, care trecea în acel timp pe acolo, și-l rugă să tragă caiĭ de dîrlogĭ în timp ce el va împinge de căruță.

După ce urcară dealul, băĭatul se rugă de căruțaș să-l lase să se încalece pe unul din caĭ spre a'șĭ maĭ scurta din cale. Căruțașul îĭ dădu voe, însă în dreptul caseĭ cu No. 107 din aceeași stradă băĭatul căzu după cal și roatele trecură peste el sfărîmîndu-ĭ capul.

Căruțașul a fost arestat, iar cadavrul băĭatuluĭ a fost transportat la morgă din ordinul parchetuluĭ.

Individul Grigore Georgescu a fost surprins aseară de sergentul de stradă pe cînd lucra la spargerea caseĭ cu banĭ a D-luĭ avocat Poenaru Bordea din strada Domnițeĭ 14, care fiind la băĭ lăsase pe individul în chestie să-ĭ păzească locuința.

Georgescu este arestat.

BURSA

(Prin fir telegrafic)

din Streinătate — *din Bucureștĭ* — 22/3 August 1897.

VIENA	
Napoleonul Fl.	9.52
Rubla »	127.62
Credit. Austr. »	366.50
Cred. fonc. austr. »	[illegible]
» ungar. »	[illegible]
Drum fier austr. »	351.50
Lombarda »	[illegible]
Alpina »	137.70
Losurĭ turcești »	65.
Renta perp. austr.	102 35
» arg. »	102.35
» aur »	124.60
» ungară »	122.40
Francfurt	
Renta Rom. 5% Fl	101.75
» 4% »	88.50
BERLIN	
Napoleonul	16.19
Rubla	217.10
Disconto	205.75
Schimb Londra	20.28
» Paris	80.95
» Amsterdam	168.40
» Viena	169.15
» Belgia	80.80
» Italia	76.85
Ren. Rom. 5% M.	101.40
» 1890 4%	90.40
» 1891 4%	90.30
» 1896 4%	90.20
Imp. mun. Bucur.	101.20
PARIS	
Banca Otomană	600.50
Losurile Turcești	[illegible]
Impr. Egyptian	—
» Helenic	—
Drum de fier austr.	[illegible]
Alpinea	[illegible]
Renta Fran. 3½	—
» 3%	104.17
Ren. Romînă 5%	102.30
» 4%	91.
» 1896 4%	—
Ren. Italiană	94.50
» Ungară	—

Impr. de stat romîne	
5% Ren. perpetuă lei	104
5% » amor. 1881 »	102
5% » (Im. 1892) »	101
5% » din 1893 »	101
5% » 1894 int. »	96½
4% » (Im. 32½ milioane) »	[illegible]
4% » (Im. 50 milioane) »	[illegible]
4% » (274 milioane) »	90½
4% » (Im. 45 mil.) 1891 »	89¾
4% » (Im. 120 mil.) 1894 »	89¾
4% » (Im. 90 mil.) 1896 »	90½
5% » C.F.R. (Conv. Schuldverschreib.)	
5% Oblig. Stat (Conv. rurala) »	102½
10 Oblig. Casei Pensiunil a 300 lei »	—
Imprumuturi de orașe	
5% Oblig. Comunei București 1886 lei	97¾
5% Oblig. Comunei București 1884 »	—
5% Oblig. Comunei București 1888 »	—
5% Oblig. Comunei București 1890 »	98½
Idem Idem 1895 »	96½
Imprumuturi de Societăți	
5% Scr. fonc. rurale lei	98¾
6% » urb. Buc. »	89¾
5% » » Iași	86
Acțiuni	
Banca Naț. Romîniei lei	—
Banca Agricolă »	—
Banca Romînieĭ »	—
Soc. asig. Dacia-Rom. »	—
» » Națională »	—
» » reas. Patria »	—
» rom. con. inc. p. »	—
» de Basalt artific. »	—
» Letea »	—

Din țară

In comuna Perețĭ, județul Ialomița, s'a aprins zilele trecute coliba locuitoruluĭ Ion Constantin. Focul a fost așa de repede în cît aŭ ars și doĭ copiĭ, o fetiță de 4 anĭ și un băĭat de 1 an.

Nenorocitul tată luptînd să scape viața copiilor săĭ a fost pîrlit pe corp așa de grav în cît a fost transportat la spital în stare de demență.

Inconsolabiliĭ: Mihail Deleanu, Ion și Teodor Deleanu' Pulcherie Munteanu, Constantin, Ion și eliza Munteanu, Gabriela și Nicolae Mincu, Căpitanul Manolescu, maĭorul Dianu și toată familia, aŭ durerea de a anunța încetarea din viață a prea ĭubiteĭ lor soție, mamă, fică, soră, cumnat și nepoată.

Elena M. Deleanu

în etate de 39 anĭ

Decedată la Viena în ziua de 18 August după o lungă suferință.

Inmormîntarea va avea loc la Siatina în ziua de 24 August cor.

Amiciĭ și cunoștințele carĭ din eroare n'aŭ primit invitațiune sînt rugațĭ a considera aceasta ca atare.

108—1.

Doctorul (Masseur) Ioan Constantinescu încetat din viață în ziua de 14 August la Gleihenberg.

107—1

LEA*)

Lea saŭ frumoasa fiică a luĭ Moĭse Bercovicĭ, bancher vestit din Capitală, fugise din casa părinților cu verișorul eĭ Kimel, furînd de la tatăl săŭ o sumă bunicică cu care trăi o viață fericită n timp de cîte va lunĭ.

Sfîrșindu se baniĭ s'a stins și dragostea luĭ Kimel; ĭar de durere Lea hotărî să se lase a muri de foame.

Treĭ zile, sărmana copilă, nu mîncă nimic, și văzînd că a treĭa zi tot cu viață se trezește, își aruncă haĭnele pe dînsa și se îndreptă spre Cișmegiŭ, hotărînd a se arunca în lac saŭ a'și zdrobi capul de vre-o piatră orĭ de v'un trunchiŭ de copacĭ.

Răsuna grădina de cîntecele lăutarilor, scînteĭaŭ razele luneĭ pe lac, îmbălzăma aerul florile cu mirosul lor, scînteĭaŭ licuriciĭ în ĭarbă și stelele pe cer, țîrîĭaŭ greeriĭ sub frunziș, bîzîĭaŭ cărăbușiĭ prin văzduh, ĭar plutele ca fecĭoare mîndre, cu trupurĭ albe își băteaŭ de ramurĭ, foĭ mărunte și smaraldiĭ ce, în tăcerea nopțeĭ, zornăĭaŭ ca firfiriciĭ de argint.

Din cînd în cînd se auzea cîte un cîntec și un fluerat al gardistuluĭ, cîte un vînzător de gazete, carĭ turburaŭ seninătatea acesteĭ noptĭ de vară.

*

*) Din volumul *Mozaicurĭ* care va apare în curînd.

[…] poteca așternute cu nisip, Lea ... ca șearpele, sosește pînă la marginea lacului și simțind că pămîntul i se scoară de sub picioare, se trîntește pe banca ce-o sări în apropiere. Capul îi era greŭ, urechile îi vîjîiaŭ, ochii îi se împăienjenaseră. — Mor... strigă dînsa ... mai fără simțire.

Ioan Gropeanu, un tînăr student la litere, visător, cu gînduri din veacul al doŭă-zecelea, venea adesea ori, sta sub plute și făcea la madrigale pe carî le adresa dulcineeĭ, poate după alte tăramurĭ, căcĭ cu cele după mica noastră planetă nu se mai împăca. Auzind gemetele Leeĭ și văzînd'o atît de palidă, de sigur că i se păru ceva venit de dincolo de aștriĭ, ceva vaporos și ne terestru, de aceea îĭ dete ajutor, intră în vorbă cu dînsa și îndată ce află cauza slăbiciuneĭ feteĭ, o luă de braț, o purtă pînă la chioșcul din grădină unde o ospătă, apoĭ punîndu-ĭ în buzunar ceĭ 4 leĭ, singuriĭ ce'ĭ avea după sufletul săŭ, se depărtă tot cu ideea că scăpase de la moarte, o nimfă, o sirenă, o naiadă, o locuitoare după planeta Marte, vecinul ceresc al Tereĭ.

*

Trecuseră aproape treĭ lunĭ și Lea întorcîndu-se la părințiĭ săĭ, căuta mereŭ prin lumea largă, pe salvatorul eĭ, iar Ioan Gropeanu visa pe Lea înconjurată de raze și locuind cînd între îngerĭ, cînd în castele fermecate. Și după dînsa tînărul visător suspina mereŭ și o cînta în versurĭ:

Vin, copilă, de mîngîe
Fruntea mea cea întristată
Ca o floare de lămîe
Imbălzămează-mĭ viața toată

Vino înger, vino Fee
Ce mĭ-aĭ dispărut ca visul,
Ce c'un zîmbet
A! femee
Mĭ-aĭ deschide paradisul...

Repeta versurĭ pe drumurĭ ș'o chema în somn, în rugăciune, în gîndurĭ, mereŭ, mereŭ...

De mila luĭ soarta, se vede, că s'a îndurat de i-a adus'o înainte...

*

Era prin Noembrie, Gropeanu se întorcea spre casă cu capul în jos, trist, afundat în cugetarea luĭ vecinică. In dreptul Pasagiuluĭ este izbit de o Doamnă în vîrstă, care scoboară dintr'un cupeŭ, în care maĭ era o femee tînără cu care schimbă bătrîna cîte-va vorbe, apoĭ se depărtează. Ioan Gropeanu rămîne pironit loculuĭ și nu cutează a rosti un cuvînt; necunoscuta din trăsură era Lea.

Intr'un minut ea sare, îl ia de mînă, de gît și 'l urcă alăturĭ cu dînsa; el înmărmurit o urmă mașinalicește și o dată alăturĭ cu ea izbucnește într'un plîns nervos de nu se maĭ putea opri:

— Te iubesc, fuse întîiul cuvînt al visătoruluĭ.

— Și eŭ te iubesc, scumpul meŭ salvator și creditor. De atîta timp te caut spre a-țĭ mulțumi că mĭ-aĭ scăpat viața și spre a-țĭ înapoia datoria.

— A!... Un nimic, Lea, un nimic, dar spune-mĭ, spune-mĭ, unde aĭ fost și cum te regăsesc ajunsă în așa splendoare? Căruĭ bogătaș îĭ datorezĭ luxul acesta, adaose el cu un aer de gelozie și cine era acea femee bătrînă?

— Mama, m'am întors la părințiĭ meĭ, zise Lea. A! tu mĭ-aĭ scăpat viața și pentru mîngîerea lor, m'aveaŭ numaĭ pe mine. Sărmaniĭ!

Huruiră multă vreme roatele trăsureĭ, își spuseră amanțiĭ tot ce limba dulce a dragosteĭ poate să grăiască, petrecură noaptea împreună și se despărțiră cu cuvintele dulcĭ de: la revedere, scumpă iubită, la revedere, înger salvator.

— Unde și cînd să ne vedem, adaose Ioan Gropeanu, maĭ sărutînd încă o dată pe Lea.

— Mîine la Templul nostru, vino, te rog, vino la 4 ore, va fi frumos, frumos de tot!...

S'a dus Gropeanu la 4 ore, Lea scumpa'ĭ Lea, la acea oră se cununa.

Gropeanu îĭ scăpase viața pentru.... Strul Haĭmovicĭ, băiatul din comptoarul luĭ Moĭse Bercovicĭ.

Smara

Pentru gospodine

Muștar à la diable. — Luațĭ muștar în cantitate egală cu zahăr și amestecați-le. Subțiețĭ totul cu vin roșiŭ. Apoĭ turnațĭ zeamă de lămîie și cîte-va picăturĭ de unt de lemn. Vețĭ avea o salată eftină și excelentă.

Gastr.

Bibliografiĭ

Sumarul Revisteĭ literare

Istoria teatruluĭ romîn, de *St. Vellescu*. Epitaf, de *Chr. N. Dumitrescu*. Societatea pentru învățătura poporuluĭ, de *G. Missail*. In Slănic, de *N. Rădulescu-Niger*. Douĕ-oca de kile, anecdotă, de *P. M. Rădulescu*. Vorbe, de *G. Crăciunescu*. Corsarul, poemă după Lord Byron, de *Th. M. Stoenescu*. La școală, de *P. M. Rădulescu*. Mănușa, sonet, de *Virgiliŭ N. Cișman*. Băcanul, nuvelă, de *N. Rădulescu-Niger*. Fățărnicie, poezie, de *Th. M. Stoenescu*. Buletin bibliografic, de *Rex*.

*

S'a pus sub presă la tipografia „Carol Göbl", str. Doamneĭ 16 Bucureștĭ, *Gramatica franceză-romînă*, ediția III, de Gheorghe Gr. Argyropolu, fost profesor de limba și literatura franceză în școalele statuluĭ. Acest op este aprobat de ministerul instrucțiuneĭ publice.

*

Poeziile uneĭ regine. — Un elegant volum de poeziĭ, traduse după Carmen Sylva, de către D. Ilie Ighel Deleanu.

Aceasta e prima traducțiune în romînește.

Volumul 3 leĭ.

MODE

Rochie elegantă

Rochie de tot elegantă din fulard. Un jupon plisat de sus pînă jos. Bluza plisată și strînsă la talie printr'o cingătoare de mătase roșie și acoperită cu un bolero de ghipiră cremă. Guler și cravată de mătase roșie și pălărie de paĭ împodobită cu pene roșiĭ. Puțină dantelă cade neglijent pe mînă, la marginea mînecilor.

Laura.

SPECTACOLE

Grădina Bragadiru. — Duminică, 24 August, societatea cooperativă a comercianților de băuturĭ spirtoase din Bucureștĭ va da o serbare de vară.

Prețul intrăreĭ va fi de 50 banĭ de persoană, iar beneficiul acesteĭ sărbărĭ este destinat ajutorăreĭ victimelor inundațiilor din țară.

Grădina Trocadero noŭ — Duminică, 24 August, *Egalitatea*, societate internațională a lucrătorilor de încălțăminte din Bucureștĭ, va da o mare serbare de vară.

Serbarea este dată în folosul sporireĭ fonduluĭ societățeĭ, iar în caz de ploaie se va amîna.

Grădina Rașca — In fie-care seară teatru de varietățĭ sub direcțiunea D-luĭ Agop Kiolean.

Prețul locurilor: Loc rezervat 2 leĭ, stal I 1 leŭ, intrarea generală 50 banĭ.

Duminecă 24 August, 1897, la velodromul romîn, șoseaua Kiseleff, rondul II, vor avea loc **Marĭ alergărĭ** naționale de biciclete și tandem. Mare Match între D. Cantili pe bicicletă și între tandemul Stavri Niculescu, D-ra Maria Mihăescu. Inceputul la orele 5 și jum. p. m.

Tramvaiul (societatea veche) va circula pînă la bufetul de la șoseaua Kiseleff, pînă la ora 12 din noapte.

Prețurile locurilor: Loja I, leĭ 16. Loja II, leĭ 12. Stal I, leĭ 3. Stal II, leĭ 2. In interiorul pisteĭ, leĭ 1. Galeria, 50 banĭ.

Premiĭ nouĭ de vacanță

Seria a Un-spre-zecea

Expirînd termenul pentru bonul de premiĭ din seria a zecea, punem cu începere de astă-zĭ la dispoziția cetitorilor o a Unsprezecea serie de premiĭ.

Atragem tot odată atențiunea că primele 12 fascicole din publicația „Tableaux célèbres" sînt cu totul epuisate

Cuponul premiilor anunțate maĭ jos este valabil pînă la 25 August inclusiv.

Dăm acĭ și lista premiilor:

Fascicula a 13-a din publicațiunea *Tableaux célèbres* coprinde următoarele reproducțiunĭ după tablourĭ:

Ca bătrînĭĭ, fac tineriĭ de Louis Knaus.
Păzitorele curcanilor de Cihalivo.
Semnalul vînătoruluĭ de Deker.
Ajutor neașteptat de H. Sperling.
Vărul orășeluluĭ de Benjamen Vautier.
O după amiază la Villa Pamptyli din Roma de P. Joris.
Congresul pentru emanciparea cînilor de A. Gilli, și *Intoarcerea împăratuluĭ Guillaume de la vînătoarea de urșĭ* de Falat.
Ce carte să aleagă? de Vautier.
Intîia lecțiune de dans de Vauțier.
Bunul Samaritan de Plickhorst.
Martiriĭ de Verhas.
Prea tîrziu de Hans Dahl.
Tentațiunea piciseĭ de Rotta.
La Veneția de Stewart.
O partidă de vînătoare în iarnă de Kovalski.
Sărmaniĭ musicieniĭ Tirolesĭ de Defregger.

Toate aceste tablourĭ sînt unite în fascicula a 13-a și se oferă cetitorilor cu 0.45 banĭ prezintînd bonul de maĭ jos. Inștiințăm tot de o dată ca cu fascicula No. 16 se termină seria importanteĭ publicațiunĭ „Tableaux célèbres".

Alte volume oferite ca premiĭ nemerite pentru sezonul de vilegiatură:

Stéphane Jousselin. Yankées, fin de siècle, în loc de 3.50 se dă cu banĭ — 0.80

Robert de Bonnières. Lord Hyland, histoire véritable, în loc de leĭ 3.50 se dă cu banĭ — 0.80

Comte E. de Keratry. A travers le passé. Souvenirs militaires, în loc de leĭ 3.50 se dă cu banĭ — 0.80

George Duruy, Ni dieu ni maître, în loc de 3.50 se dă cu banĭ — 0.80

Pierre Kropotkine. Paroles d'un revolté, ouvrage publié, annoté et accompagné d'une préface par Elisée Reclus, în loc de leĭ 3.50 se dă cu leĭ — 1.55

Paul Lenglé. Le neveu de Bonaparte. Souvenirs de nos campagnes politiques avec le prince Napoléon Bonaparte (1879—1891), în loc de leĭ 3.50 se dă cu banĭ — 0.90

Lord Malmesbury. Mémoires d'un ancien ministre, traduit de l'anglais avec l'autorisation de l'auteur par M. A. B. In loc de leĭ 3.50 se dă cu banĭ — 0.85

Louis Jacolliot. Histoire naturelle et sociale de l'humanité:

Vol. I.—*La génèse de la terre et de l'homme*, 1 vol. în 8 elzévir, în loc de 8 leĭ se dă cu leĭ — 2

Vol. II.—*Le monde primitif*. Les premiers hommes. 1 volum în 8 elzévir, în loc de 8 leĭ se dă cu leĭ — 2

Réné de Pont Jest. Le fleuve des perles, un vol. de 400 paginĭ cu 127 desemne după natură reprezentînd viața chinezilor. In loc de 3.50 se dă cu leĭ — 1.75

Albert Verly. Le général Boulanger et la conspiration monarchique, în loc de 3.50 se dă cu banĭ — 0.80

Albert Millaud. Les petites comédies de la politique. In loc de 3.50 se dă cu banĭ — 0.75

Armand Silvestre. Noël joyeux, un volum luxos în 4° ilustrat cu nudităţĭ, de celebrul scriitor Armand Silvestre, (numaĭ cîte-va sute de exemplare), în loc de 5 leĭ se dă cu leĭ — 2.25

Dubois. La médecine nouvelle, uvragiŭ indispensabil în fie ce familie, în loc de leĭ 2.90. — 1.25

Le tout savoir universel, répertoire des renseignements utiles et des connaissances pratiques, un volum de aproape 600 paginĭ, în loc de leĭ 2 se dă cu leĭ. — 1.25

Cetitoriĭ din provincie trebuie să adauge la costul indicat în dreptul fie-căruĭ premiŭ 10 la sută din valoarea nominală *nu din cea redusă*, ca plată pentru porto.

Expedițiunea se face pe riscul adresantuluĭ.

Prezintarea bonuluĭ de maĭ jos saŭ atașarea luĭ la mandatul poștal este obligatoriŭ; alt-fel nu se liberează premiul.

Doritoriĭ de a nu-șĭ lăsa pachetul expus la pierdere îl pot recomanda, adăugînd pentru aceasta 25 banĭ.

Jupă-pantalon în lenaj mandarin, cu un larg galon alb formînd ondulațiunĭ. Acest ornament este repetat pe corsajul-bluză. Sandale albe.

Turte recĭ de carne de epure și de căprioară. — Desfacĭ carnea de epure de pe oase și, punînd în ea 280 grame de slănină, o pisezĭ mărunt; adaogĭ dresurĭ de ceapă, cojĭ de lămîie, două lingurĭ de smîntînă și un gălbenuș de oŭ; strecorĭ printr'o sită această amestecătură și amestecĭ în ea ficat de gîscă, limbă de vițel și slănină; în urmă daĭ or ma turteĭ și o cocĭ.

PREMIU PENTRU CITITORUL „ADEVĔRU LUI"
No. 2922
Acest bon detașațĭ expediat Administrațieĭ ziaruluĭ nostru dă drept la premiŭ și e ste valabil pînă la 25 August inclusiv.

FOIŢA ZIAR. „ADEVĔRUL"

— 140 —

GORON

Destăinuirile unui poliţist

II.—In Crimă

XV

Panamaua şi magistraţii falşi

După ce plecară trăsurile, cel căruia îi ziceaŭ prefect de poliţie, aduse pe portar şi pe soţia luĭ în odaia marchizuluĭ şi ĭi legă bine pe două scaune spate în spate.

Apoi le spuse că va veni peste un ceas să'ĭ la să'ĭ ducă la deposit.

Cînd se văzură singurĭ portarul şi soţia sa se siliră să se desfacă.

Nu eraŭ strînş legaţĭ.

Se desfăcură uşor.

Incet-încet înţeleseră ce se întîmplase.

Eşiră în stradă.

Căutară agenţĭ.

Găsiră doĭ.

Le spuseră tot.

Eraŭ ceasurile două de dimineaţă.

Bine înţeles, eŭ aflaĭ lucrul tocmaĭ la ziuă.

Nu aveam nicĭ un indiciŭ.

Unde să căutăm?

Marchizuluĭ ĭi telegrafiarăm.

Veni îndată în Paris.

Opinia publică se emoţionase.

Cel d'intîĭ lucru, ce făcurăm fu să publicăm în ziare obiectele furate ca să nu le vînză hoţiĭ.

Lista era enormă.

Maĭ toate lucrurile ce se furaseră eraŭ lucrurĭ de artă saŭ de gust.

Publicarea aceasta are două bunurĭ.

Nu numaĭ că înştiinţează pe comerciĭ cinstiţĭ ca să nu le cumpere, dar deştepta şi luarea aminte a hoţilor, pungaşilor, etc, carĭ aŭ un interes a înştiinţa poliţia.

Opt zile căutaĭ şi aşteptaĭ degeaba.

Intr'o seară un om îmĭ aduse o ştire importantă.

Imĭ spuse că autorul principal al jafuluĭ marchizuluĭ era unul care nu prea avea trecut bun.

Se numea Petre Aleaume.

Aveam o urmă.

Nu'l arestaĭ.

Vream ca prin el să maĭ prind şi pe ceĭ-l'alţĭ.

Puseĭ să'l urmărească.

In cîte-va zile cunoscuĭ pe toţĭ cu carĭ se afla în legătură.

Era o bandă întreagă de răufăcătorĭ.

Vream ca toate arestările să se facă într'o zi.

Mobilizaĭ vre-o 80 de agenţĭ.

Toţĭ eraŭ gata la cincĭ dimineaţă.

Eĭ eraŭ însărcinaţĭ să supravegheze locuinţele tutulor indivizilor ce aveam a aresta şi să pue mîna pe el cum ieşeaŭ de acasă.

Trebuiaŭ să mă aştepte căcĭ vream să perchiziţionez eŭ însumĭ.

Cel, care mi se spusese că e căpetenia, sta în strada Petits-Carreaux.

Mă duseĭ acolo la şase cu Rossignol şi cu secretarul meŭ.

Cînd mă suiam la al 6-lea cat unde sta hoţul, mă întîlniĭ pe scară cu un bătrîn curăţel care se cobora repede de tot.

Il opriĭ zicîndu'ĭ repede:

— De unde viĭ?

— De la al şaselea, îmĭ răspunse el.

Era liniştit de alt-fel.

— De la Aleaume?

— Da; dar am văzut 'că am a-face cu un om necinstit şi am plecat. Mă duc chiar să daŭ de ştire şefuluĭ siguranţeĭ.

— Nu te obosi, ziseĭ. Eŭ sînt şeful siguranţeĭ şi te ţiŭ pe lîngă mine ca să ne daĭ informaţiĭ. Pînă atuncĭ scoate ce aĭ prin buzunare.

Găsirăm în pardesiŭ bucăţĭ de aur carĭ nu puteaŭ fi de cît din bijuteriile furate.

El protestă că pardesiul nu era al luĭ.

— Dar al cuĭ?

— Al luĭ Aleaume.

— Şi ce caută la d-ta?

— Mi l'a aruncat în spate cînd am plecat.

Apărarea era slabă.

Il dăduĭ în seama agenţilor.

Apoi ne urcarăm.

Aleaume, pe care îl arestarăm, era un om de vre-o 50 de anĭ.

El era cam încovoiat puţin, părul îĭ era cărunt şi era îmbrăcat într'o redingotă, sub care ascundea lipsa de rufe.

Peste cîte-va minute veni şi un actor de pe la teatrele de mahala.

Găsirăm şi la el cîte-va bijuteriĭ furate de la marchiz.

Nu aveam vreme să intre în amănunte.

Nu luaĭ nicĭ un interogatoriŭ.

Plecaĭ la altul.

Nu ştiŭ să fi avut vre-o dată altă zi aşa plină de mişcare.

Seara arestasem 24 de inşĭ.

Aveam de toate în plasă: fete publice, hoţĭ de meserie, tîlharĭ.

Aleaume fu interogat seara.

Era de faţă şi judecătorul de instrucţie.

Nu tăgădui nimic.

Era hoţ de meserie, foarte inteligent, şi care nu 'şĭ făcea iluziĭ asupra sorţiĭ luĭ actuale.

Spuse că numele săŭ adevărat era Tajean şi că petrecuse o mare parte din viaţă în închisorĭ.

Chiar atuncĭ abia eşise.

Fusese închis zece anĭ.

In închisoare îşĭ formase banda.

La el găsirăm şi rămăşiţele marchizuluĭ şi maĭ găsirăm şi mătăsurĭ şi stofe, ce furase în timpul ce trecuse de la jefuirea marchizuluĭ pînă atuncĭ.

Tajean mărturisi tot, dar nu voi să spue nimic despre tovarăşiĭ săĭ.

Ne spuse multe fabule pe carĭ nu le puteam crede.

Văzuĭ că nu era nimic de făcut cu el.

Insă o dată cu el arestasem şi alţiĭ, hoţĭ, şi de ceĭ carĭ ascund lucrurile furate.

Acela fură maĭ fleacurĭ.

In aceastā bandă se afla şi un tînăr.

Ii zicea frumosul Paul şi era întreţinut de o stea din baletul de al Moulin-Rouge.

Dama fusese prinsă şi ea.

Am văzut însă că ea nu ştia despre faptele iubituluĭ săŭ şi l'am dat drumul.

Bătrînul pe care l'am arestat pe scară era un tip ciudat.

Iacă ce mi-a spus:

— De, d-le, nu zic că sînt cela ce se numeşte om cinstit, pentru că am petrecut mulţĭ anĭ în închisoare, dar te încredinţez că nu sînt amestecat în jaful de la marchis şi nicĭ în altele.

„Eŭ numaĭ luam din lucrurĭ şi vindeam.

Era multă sinceritate în ce spunea bătrînul.

Se vedea după ton.

Ii dădurăm şi luĭ drumul.

Nu fu însă fericit.

Fu prins pe urmă ca escroc.

Incet încet se grămădiră mulţime de acuzărĭ.

Primeam mereŭ denunţărĭ de la ceĭ prinşĭ.

Afară de asta am maĭ găsit şi o listă de nume la Aleaume.

In sfîrşit la 25 Februarie tocmaĭ o lună după jaf, prinserăm pe Paul cel frumos, al căruĭ nume era Paul Jalby, şi pe un altul bătrîn ce se afla cu el.

La aceştia am găsit revolvere încărcate, sume marĭ de banĭ şi mulţime de chei.

Tăgăduiră.,

Ziceaŭ că nu ştiaŭ nimic.

Pretindeaŭ că atuncĭ veniseră din Londra.

Cînd fură faţă în faţă cu complicĭ lor, lucrurile se schimbară.

Aleaume nu maĭ tăcu cînd îĭ văzu prinşĭ.

El recunoscu pe bătrîn.

(Va urma)

Tipărit cu cerneală E. T. Gleitsmann Dresda — Tipografia ziaruluĭ „Adevĕrul" Pasagiul Bănceĭ Naţionale — Proprietar CONST. MILLE